

Kajuhova 2
3000 Celje

RAZISKOVANJE SPOLNIH PRAKS IN KINKOV: MED TABUJEM IN IZKUŠNJO

Raziskovalna naloga
Področje: sociologija

Avtorica: Alina Urbanc

Mentorica: Nina Trojner, prof.

Mladi za Celje
Celje, 2026

Zahvala

Zahvaljujem se mentorici Nini Trojner, profesorici sociologije, za vso pomoč in odzivnost ter koordinatorici Nataši Marčič, profesorici geografije, za usmeritve. Zahvaljujem se tudi lektorici Ireni Robič Selič, prof. Zahvaljujem se vsem anketirancem, ki so si vzeli čas in s tem pripomogli k raziskavi, prav tako se zahvaljujem intervjuvankama, predvsem Maji Grintal.

Vsem naštetim sem hvaležna, saj brez njih naloge, na katero sem zelo ponosna, ne bi mogla izdelati.

Povzetek

V raziskovalni nalogi sem želela predstaviti temo, za katero mnogi menijo, da ne bi smela biti predmet raziskovanja in razpravljanja. Spolnost od nekdaj velja za nekaj zasebnega in sramu vrednega. Nevsakdanjo temo sem želela predstaviti v različnih vidikih, zato sem v teoretičnem delu predstavila pojme, ki so ključni za razumevanje teme. Teoretični del sem nadgradila z empiričnim delom, in sicer z anketo ter dvema intervjujema.

Izvedeti sem želela, kako pogosto se anketiranci pogovarjajo o spolnosti in ali je danes, ko je družba gotovo progresivnejša, tema spolnosti še vedno tako strogo prepovedana, kot je bila. Rezultati so pokazali, da v družbi pogovor o spolnosti res ne predstavlja več tako velike problematike kot včasih. Poleg tega sem želela ugotoviti, kako anketiranci poznajo malo bolj nekonvencionalne poglede spolnosti, kot so kinki. Izkazalo se je, da je to za mnogo ljudi še dokaj neznano področje, ampak da večini ni nekaj popolnoma tujega. Kot nadgradnjo tega dela sem želela ugotoviti, kaj kinki ljudem pomenijo v praksi. Rezultati so pokazali, da za večino kinki ostajajo le v teoriji in jih ne prakticirajo.

Ključne besede

→ kink, tabu, spolnost, pogovor, izkušnje

Summary

In this research paper I wanted to explore a topic that many believe should not be the subject of research or discussion. Sexuality has always been considered a private and shameful matter. I wanted to present this unusual topic from various perspectives, so in the theoretical part I introduced concepts that are key to understanding the topic. I supplemented the theoretical part with an empirical study, specifically a survey and two interviews.

I wanted to find out how often respondents talk about sexuality and whether, today, when society is certainly more progressive, the topic of sexuality is still as strictly taboo as it once was. The results showed that, in society, talking about sexuality is indeed no longer as much of an issue as it used to be. In addition, I wanted to determine how familiar respondents are with slightly more unconventional views on sexuality, such as kinks. It turned out that this is still a relatively unknown area for many people, but that it is not something completely foreign to most. As a follow-up to this study, I wanted to determine what kinks mean to people in practice. The results showed that for most people, kinks remain purely theoretical and are not practiced.

Key words

→ kink, taboo, sexuality, conversation, experience

Kazalo

Zahvala	1
Povzetek.....	2
Ključne besede	2
Summary	2
Kazalo	3
Kazalo grafov	5
1 Uvod	6
1.1 Opredelitev problema	6
1.2 Cilji.....	6
1.3 Hipoteze	6
1.4 Metodologija dela.....	6
2 Teoretični del.....	7
2.1 Tabu.....	7
Tabuji o spolnosti	7
Sociološki pomen tabujev	8
Spolnost kot tabu.....	8
2.2 Kink.....	10
Kink kot subkultura	10
Stigmatizacija in normalizacija kinka	10
Razvoj kinka pri posamezniku	11
Najbolj razširjeni kinki.....	11
2.3 Spolnost v družbi.....	13
Spremembe v dojetanju spolnosti v zahodnih družbah	13
Spolnost v Sloveniji	13
3 Empirični del	14
3.1 Anketa	14
Opis vzorca raziskave.....	14
Opis merskih instrumentov	16
Opis postopka zbiranja podatkov	16
Analiza in interpretacija rezultatov	16
3.2 Intervju z Majo Grintal.....	32
3.3 Anonimni intervju	35
4 Razprava.....	37
Hipoteza 1:	37
Hipoteza 2:	38
Hipoteza 3:	39

5	Zaključek	40
6	Viri in literatura	42
	Internetni viri	42
	Knjižni viri	43
7	Priloge	44
7.1	Anketni vprašalnik	44
7.2	Vprašanja za Majo Grintal	48
7.3	Vprašanja za anonimno intervjuvanko	48

Kazalo grafov

Graf 1: Starost anketirancev	14
Graf 2: Spol anketirancev	15
Graf 3: Spolna usmerjenost anketirancev	15
Graf 4: Spolna aktivnost anketirancev	16
Graf 5: Pogostost pogovora o spolnosti	17
Graf 6: S kom se najpogosteje pogovarjate o spolnosti?	17
Graf 7: Pogovor o spolnosti v razmerju s spolno aktivnostjo	18
Graf 8: Razlogi za pogovor o spolnosti	18
Graf 9: Zakaj se o spolnosti ne pogovarjate?	19
Graf 10: Poznavanje kinkov	20
Graf 11: Razširjenost kinkov	21
Graf 12: Vpliv spola na kinke	22
Graf 13: Pogled spolov na razmerje	22
Graf 14: Vpliv spolne usmerjenosti na kinke	23
Graf 15: Pogled posameznikov različnih spolnih usmerjenosti na razmerje	23
Graf 16: Vpliv starosti na kinke	24
Graf 17: Pogled posameznikov različnih starostnih skupin na razmerje	24
Graf 18: Ali so kinki tabu tema?	25
Graf 19: Zakaj kinki (ni)so tabu?	27
Graf 20: Pogostost pogovora o spolnosti s partnerjem/-ji	28
Graf 21: Tema pogovorov o spolnosti	29
Graf 22: Počutje med pogovori o spolnosti	30
Graf 23: Pogostost poskušanja novih stvari v spolnosti	30
Graf 24: Izkušnje s kinki	31
Graf 25: Izkušnje s kinki	31

1 Uvod

1.1 Opredelitev problema

Spolnost je bila od nekdanj tabu tema in upam si trditi, da večina posameznikov spolnost še vedno dojema kot tabu temo. Glede na to, da je spolnost popolnoma naraven pojav in biološka prvina, ki je najpomembnejša za ohranjanje neke vrste, mora obstajati razlog, zakaj se ravno o spolnosti ljudem ne zdi primerno pogovarjati.

Če lahko trdimo, da je spolnost tabu, potem lahko še z večjim prepričanjem sklepamo, da so kinki kot nenavadne spolne prakse ljudem še večji prestop norm. Z raziskovalno nalogo želim izvedeti, ali to drži. To lahko ugotovim z različnimi metodami raziskovanja, ki zajemajo teoretični del in empiričnega, grajenega iz treh delov – intervjuja s svetovalko za intimo, odnose ter spolnost, ankete ter anonimnega intervjuja. Zanima me, ali se ljudje o temi pogovarjajo, kako pogosto, s kom, zakaj, oziroma zakaj se ne pogovarjajo. Izvedeti želim, ali se ljudem kinki zdijo tabu in zakaj (ne) ter kako njihova starost, spol ter spolna usmerjenost na to vplivajo.

1.2 Cilji

1. Ugotoviti, kako pogosto, če sploh, se anketiranci pogovarjajo o spolnosti in ali se jim kinki zdijo tabu.
2. Ugotoviti, ali so anketiranci seznanjeni s kinki in katera demografska skupina se anketirancem zdi najbolj seznanjena s kinki.
3. Ugotoviti, ali anketiranci kinke prakticirajo.

1.3 Hipoteze

1. Večina anketirancev se o spolnosti pogovarja, a meni, da so kinki tabu.
2. Večina anketirancev s številnimi kinki ni seznanjena. Večina meni, da so s kinki najbolj seznanjeni mladi, in sicer moški.
3. Večina anketirancev kinkov ni preizkusila v praksi.

1.4 Metodologija dela

V teoretičnem delu bom izhajala iz raznih virov, kot so članki, knjige, raziskave. Empirični del bom raziskala s pomočjo anonimne ankete, ki jo bom skušala razširiti med čim različnejše skupine ljudi (glede na spol, spolno usmerjenost, starost). Izvedla bom tudi intervju s svetovalko za intimo, spolnost ter odnose Majo Grintal. S pomočjo še enega intervjuja z osebo, ki kinke prakticira, bom predstavila tudi subjektivnejšo plat tematike. Rezultate ankete bom analizirala in z njihovo pomočjo potrdila oziroma ovrgla navedene hipoteze. V zaključku bom teoretični in empirični del povezala ter rezultate ankete podprla s teorijo iz virov ter intervjuja.

2 Teoretični del

2.1 Tabu

Tabuji so v sociologiji del kulture, ki predstavlja strogo prepoved določenih dejanj v družbi. To se nanaša na obnašanje in dejanja, ki so nemoralna, v večini primerov pa izraz tabu poznamo kot nekaj, o čemer se ne govori. Takšne prepovedi so vključene v družbene norme in pri večini ljudi ponotranjene ter tako neposredno vplivajo na obnašanje posameznikov. Če posamezniki tabuje kršijo, so posledice lahko številne sankcije, kot na primer stigmatizacija, izključitev, kaznovanje, saj je smisel oziroma naloga tabujev vzdrževanje in zaščita norm, vrednot ter družbenega reda. Tabuji zarišejo osnutek tega, kaj je v družbi pričakovano in »normalno.« Tako zagotovijo, da posamezniki sledijo normam, in preprečujejo deviantnost. Zaradi posledic, do katerih pride zaradi kršitve tabuja, ti krepijo tudi moč družbenega nadzora, tako formalnega s kaznovanjem kot neformalnega z izključitvijo ali sramovanjem. Prav tako tabuji pomagajo v družbi ustaliti norme in moralnost, tako da kažejo na to, kaj je dobro in kaj slabo (McKee in Bransford; 2024).

Tabuji se pojavljajo na številnih področjih v družbi in se močno razlikujejo glede na kulturo. Najpogostejši tabuji v sodobni družbi so religijski tabuji, telesni tabuji in tabuji o spolnosti. Religijski tabuji so vezani na stroge prepovedi bogokletstva in prehranske prepovedi, kot na primer prepoved zaužitja svinjine v islamu in govedine v hinduizmu. Telesni tabuji se nanašajo na telesne funkcije, o katerih se naj ne bi govorilo, saj so zasebne, kot na primer uriniranje, iztrebljanje in menstruacija (McKee in Bransford; 2024).

Tabuji o spolnosti

V spolnosti tabuji predstavljajo tako zapisana kot nezapisana pravila, ki so povezana s spolnostjo v kulturnem, verskem ali socialnem kontekstu. Spekter spolnih tabujev seže vse od prepovedi določenih dejanj do prepovedi celotnih zvez, ponekod pa je tabu že zgolj pogovor o tej temi, tudi če je govora le o kontracepciji ali zdravju (Public Health Nigeria; 2023).

Tabuji, kot so sta incest in pedofilija, so primeri zakonsko prepovedanih spolnih aktov, ki so podkrepljeni z razlogi, zakaj takšni akti niso družbeno sprejemljivi (Public Health Nigeria; 2023).

Incest označuje spolne odnose med posamezniki s tesno sorodstveno vezjo. V mnogo kulturah je prepovedan z zakonom, glavni razlog za to pa je predvsem nevarnost zanositve in posledično rojstva otroka s prirojenimi napakami. Incest na žalost zelo pogosto sovпада s pedofilijo (Legasa; 2021).

Pedofilija pomeni spolno nagnjenje do otrok. V Sloveniji so kakršnakoli spolna dejanja do otroka, mlajšega od 14 let, nezakonita (Medicinski slovar; 2020–2026). Starostna meja za legalno privolitev v spolni odnos se glede na države razlikuje. Najnižja je 12 let, najvišja 21 let, povprečje pa je od 16 do 18 let. Nekatere države privolitev legalizirajo le znotraj zakonske zveze (AgeOfConsent.net; 2026).

Obstajajo tudi tabuji, ki (večinoma) niso zakonsko prepovedani, kot na primer homoseksualnost, poliamorija in kinki. Homoseksualnost in poročanje istospolnih parov sta dosegla velik napredek, a je slednje, glede na Kelleher (2025), v 65 državah še vedno ilegalno. Ne glede na dejstvo, da je homoseksualnost v številnih državah legalna, je še vseeno v mnogo družbah videna kot nenormalna in deviantna (Kelleher, 2025).

»Poliamorni odnosi temeljijo na /.../ vzdrževanju intimnih in seksualnih odnosov z več partnerji istočasno.« Poliamorija velja za nenormalno, saj je večina sodobnih družb monogamnih in spolnost med več kot dvema partnerjema morda vidi kot nezvestost ali neresnost v zvezi (MMC RTV SLO, 2014).

Tabuji, vezani na spolnost, kot vsi ostali tabuji širši družbi kažejo, kaj je sprejeto kot normalno in kaj kot deviantno. Na področju spolnosti je prišlo do številnih napredkov glede na pomanjkljivo reprezentacijo v zgodovini (McKee in Bransford; 2024).

Sociološki pomen tabujev

Sociologi menijo, da so tabuji močno povezani s strukturo in funkcioniranjem družbe. Vidijo jih kot mehanizme, ki regulirajo obnašanje posameznikov, njihove interakcije in celo njihovo identiteto. Ker nakazujejo na pravilno in napačno ravnanje v družbi, pomagajo soustvarjati meje med konformnim in deviantnim (McKee in Bransford; 2024).

1. Funkcionalistična razlaga tabujev

Funkcionalisti verjamejo, da tabuji igrajo pomembno vlogo pri vzdrževanju družbenega reda. Spadajo v širok sistem norm in vrednot, ki skrbijo za družbeno stabilnost in odvrčajo deviantnost s pomočjo nakazovanja, kaj je prav in kaj narobe. S tabujem incesta družba na primer dojema vlogo in strukturo družine v družbi in se tako drži norm, ki veljajo za družino in odnose znotraj nje (McKee in Bransford; 2024).

2. Razlaga konfliktne teorije

Zagovorniki konfliktne teorije v tabujih vidijo možnost kontroliranja marginaliziranih skupin s tistimi, ki imajo moč nad njimi. Tabuji tako bolj, kot nakazujejo sprejemljivo in nesprejemljivo, skrbijo za ohranitev neenakosti in zatiranje pojavov, ki bi lahko ogrožali ljudi z višjim položajem v družbi. Primer tega je marginalizacija skupnosti LGBTQ+ in preprečevanje njenega sodelovanja, kar krepi heteronormativnost družbe (McKee in Bransford; 2024).

Spolnost kot tabu

Spolnost je že od nekdaj tabu in nekaj, o čemer se naj ne bi pogovarjali z vsemi. V zadnjih letih je zaradi medijev in progresivnosti družbe spolnost predstavljena v drugi luči, a še vedno pogovor o spolnosti ni vsakemu normalen (Henigman, 2019).

Pomembno je, da se o spolnosti pogovarjamo že z otroki. Pristop do takega pogovora je seveda drugačen kot ob enakem pogovoru z odraslo osebo, a je pomembno, da tudi mlade seznanimo

s spolovili in spolno vzgojo ter pravicami, povezanimi z njihovo spolnostjo. To bi otroke tako podučilo kot jim tudi olajšalo nadaljnje pogovore o spolnosti in zmanjšalo stigmatizacijo. Svetovalka za spolno zdravje Shalini Andrews meni, da je ključnega pomena tudi otrokom spolnost predstaviti kot izvor užitka. Meni, da se s takšnim spoštovanjem do svojega telesa lahko izognemo infekcijam, neželenim nosečnostim in drugim nevšečnostim. Normalizacija pogovora o spolnosti zmanjša tudi spolno nasilje in zlorabe. Svetovalka ne zatruje, da pogovor o spolnosti posilstvo prepreči, ampak daje žrtvam možnost in moč za prijavo. *»Pri spolnosti nič ne sme biti tako hudo, da o tem ne bi mogel govoriti.«* (Andrews po Henigman, 2019) Pogovor o tem bi pozitivno vplival tudi na moške žrtve nasilja, ki svoje zlorabe najpogosteje ne prijavijo zaradi sramu (Henigman, 2019).

Glavni krivec za napačne predstave o spolnosti in poteku spolnih odnosov je pornografija. Zdi se, kot da ljudje (predvsem mladi) včasih pozabijo, da pornografija ni izobraževalno sredstvo, temveč le rezultat industrije, ustvarjene zgolj za služenje denarja (Henigman, 2019).

Za pozitiven odnos do spolnosti je ključna spolna vzgoja, ki naj bi nastopila čim prej v otrokovem življenju preko šole, družine, zdravstva. *»Posledice obvezne spolne vzgoje so dviganje starosti ob prvem spolnem odnosu, manj najstniških nosečnosti, manj splavov, manj okužb s spolno prenosljivimi boleznimi.«* (Henigman, 2019) Spolna vzgoja v Sloveniji poudarja biomedicinski vidik, osredotoča se na anatomijo ter fiziologijo spolnega odnosa ter na zaščito pred nosečnostjo in spolno prenosljivimi boleznimi, pravi predsednica Slovenskega seksološkega društva, dr. Gabriela Simetinger. Meni, da bi morala biti spolna vzgoja celostna: poleg bioloških dejstev bi morali biti predstavljeni tudi užitek, čustva, čutnost in intimnost. *»Otroke bi morali naučiti, da se zavedajo svojega telesa in ga sprejemajo, pa tudi, da se zavedajo in sprejemajo telo partnerja, s katerim vstopajo v spolni odnos.«* (Simetinger po Henigman, 2019)

2.2 Kink

Kinki v najširšem pomenu predstavljajo neobičajne spolne prakse, toda izraz presega le tovrstne konotacije in seže že v kontekst identitete. Kink je nadpomenka za prakse, fantazije in dejanja, ki v družbi predstavljajo nekaj, kar odstopa od pričakovanega, prav zato je opredelitev pojma zahtevna, saj je definicija tega, kaj je »normalno« in kaj »nenavadno«, subjektivna (Luna Somatic). Kinki so v družbi močno stigmatizirani, pojavlja se veliko napačnih razlag o izvoru, prakticiranju in pomenu. Prepričanja, da kinki izvirajo iz travm ali da so deviantni in kazijo ljubezenske odnose, so posledica ignorance in odpora do raziskovanja te teme. Ta prepričanja ne držijo (Desai, 2019).

Kink kot subkultura

Pri sociološkem preučevanju kinka lahko vidimo že skoraj nastanek subkulture. Posamezniki v teh subkulturah si sami ustvarjajo pravila in širijo družbene norme, poleg tega pa krogijo identitete, ki izzivajo družbo in spreminjajo pogled na spolnost in intimnost (Yvex). Takšno združevanje je zelo pomembno zlasti v primerih, ko so posamezniki postavljeni na rob družbe in tako eden drugega podpirajo. Posamezniki se tako znebijo sramu in lahko začnejo ustvarjati svojo identiteto. Odkritje podobnih ljudi po navadi poteka preko interneta oziroma medijev nasploh (Aaron, 2018). Nekateri sociologi kinke opredeljujejo kot soglasne nemonogamne in alternativne življenjske sloge, ki na novo definirajo strukture moči. Veliko izvajalcev kinkov se upira družbenim normam, predvsem o spolu ter spolnosti, in podpira popolno avtentičnost ter raziskovanje lastne identitete (Weinberg po Dom, 2025).

Stigmatizacija in normalizacija kinka

Izraz, ki se negativno nanaša na kinke, je kinkfobija, ki se kakor homofobija ne nanaša na kakršenkoli strah, temveč na nestrpnost do marginalizirane skupine. Glede na Benett (2025) je izraz »*kinkphobia*« prvi uporabil Downing kot kritiko na film *Fifty Shades of Grey*, ki naj bi bil kinkfobičen zaradi predstave kinkov v luči patriarhalnega nasilja (Benett, 2025). Stigmatizacija kinkov temelji na mnenju družbe, da so kinki deviantni in da je razlog za takšno zanimanje patološko oziroma bolezensko stanje. Glavni korak pri preprečevanju stigmatizacije je, glede na Hughes v T. Muller (2021), pozitivna reprezentacija kinkov v medijih (T. Muller; 2021).

Čeprav so kinki še zelo stigmatizirani, se mnenje zaradi interneta in pop kulture spreminja. Filmi, kot je *Fifty Shades of Grey*, ki spolnost prikazujejo drugače, v domove prinašajo debate, ki presegajo spolnost, kot smo jo poznali do zdaj. Na internetu in na portalih, kot sta Reddit ali TikTok, prav tako obstajajo ključniki, kot sta Reddiov r/BDSMcommunity in TikTokov #kinktok, kot rezultat pa lahko opazimo naraščanje prikazovanja kinkov v medijih in posledično njihovo normalizacijo. Študija YouGov iz leta 2023 je pokazala, da 1 od 3 odraslih meni, da so kinki del zdravega spolnega izražanja, z odprtostjo generacije Z pa bo to število predvidoma še naraslo (cowhideandrubber; 2020).

Razvoj kinka pri posamezniku

Kinki po navadi nastanejo zaradi kombinacije izkušenj ter asociacij, dinamike moči, travm ter senzoričnega in nevrodivergentnega vpliva.

1. Izkušnje ter asociacije

Določen dogodek iz posameznikovega življenja lahko dobi bolj erotično konotacijo, na primer pri doživljanju avtoritete v življenju, ko posameznik z nekom deli močna čustva, a ne nujno romantična. Možgani neposredno povežejo čustveno stimulacijo s splošno stimulacijo, ki jo človek doživi ob enaki dinamiki avtoritete med spolnim aktom (Trafimovich, 2024).

2. Dinamika moči

Ljudje, ki so doživljali čustveno distanco in zanemarjenost, včasih celo spolno zlorabo, morda najdejo občutek varnosti v jasno zastavljeni dinamiki moči. Dominiranje in podrejanje lahko posameznikom dasta občutek kontrole oziroma jim ta občutek vzameta (Gibbs, 2025). Za varno spolno doživetje je treba razumeti to dinamiko, predvsem pa vzpostaviti jasno soglasje ter prakticirati dobro in jasno komunikacijo. V številnih primerih je dinamika moči vezana na travme, v teh primerih je našteto še pomembnejše. Možno je dodati še drugačne pristope, ki jih žrtev med spolnim aktom in po njem potrebuje (Trafimovich, 2024).

3. Travme

Nekaterim kinki pomenijo možnost, da dojamajo in sprejmejo doživetje spolnega nasilja ter se z njim soočijo. Žrtve lahko razvijejo močno potrebo po moči, nadzoru in dominanci kot rezultat doživetja popolne nemoči ob zlorabi. Posledica tega je posluževanje spolnih praks, pri katerih prevzamejo kontrolo. Drugi posamezniki pa, ravno nasprotno, zadovoljstvo iščejo v podrejanju in popolnem prepuščanju kontrole (Trafimovich, 2024). V številnih primerih se žrtve prav na tak način vrnejo v svojo travmo, a tokrat s partnerjem, ki mu zaupajo. Tako lažje in na zdrav način predelajo travme (Gibbs, 2025).

4. Senzorični in nevrodivergentni vpliv

Nevrodivergentni ljudje določene dražljaje občutijo drugače, kar seveda vpliva tudi na spolnost. Nekateri posamezniki z motnjami, kot sta ADHD in avtizem, so na nekatere stvari bolj občutljivi, kar lahko pripelje tako do užitka kot nelagodja. Tu pridejo v poštev določene teksture in občutljivost na svetlobo in zvok, težavi, do katerih lahko pride zaradi motenj, pa sta potreba po več časa pred spolnim odnosom in zaupanje (Trafimovich, 2024).

Najbolj razširjeni kinki

Kinki se pojavljajo v številnih oblikah in od vsakega posameznika je odvisno, kaj mu bo všeč. Neobičajne spolne prakse so precej širok izraz, ki pokriva vidike spolnosti, za katere človek ne bi rekel, da so dejansko nenavadni, kot na primer vzpostavitev neke dinamike, ko nekdo prevzame nadzor nad odnosom, kar je precej običajna in ustaljena praksa zlasti v

heteroseksualnih odnosih, pri katerih naj bi moški imel moč nad žensko (Sandnabba in drugi po Dom, 2025). Najpopularnejši kinki:

→ BDSM (bondage, discipline, sadism, masochism)

Kratika BDSM pomeni vezanje, kaznovanje, sadizem ter mazohizem in je nadpomenka za številne prakse. Prav zaradi BDSM so kinki stigmatizirani, saj k spolnosti uvedejo nasilje, nadzor in kaznovanje. Nasprotno od večinskega prepričanja so prav tisti pari, ki prakticirajo BDSM, po navadi bolj povezani in se razumejo ter sprejemajo na višjem nivoju. Razlog za to je iskrena komunikacija in zelo močno zaupanje, saj se je treba partnerju prepustiti v situacijah, v katere je vključeno tudi nasilje (Dom, 2025).

→ S&M

Sadizem in mazohizem pomenita užitek ob povzročanju bolečine, ob nadziranju in sramotenju partnerja (sadizem) ter užitek ob občutenju bolečine in nemoči med spolnim odnosom (mazohizem). Črki S in M nastopata tudi v kratiki BDSM v istem pomenu, tako da sta sadizem in mazohizem v bistvu podpomenka BDSM (Souther, 2026).

→ Dinamika moči

V mnogo odnosih je dinamika moči neko nenapisano pravilo in nastopi brez pogajanja ter pogovora. To se pojavi zlasti v odnosih med moškim in žensko, ko je družbeno pogojeno, da moški prevzame nalogo dominiranja, ženska pa podrejanja – tako v spolnosti kot v drugih pogledih odnosa (Sandnabba in drugi po Dom, 2025). Dominacija in podrejanje ne obstajata le v spolnosti; v družbi dominacija nastopa zaradi želje po premoči, takšni ljudje izpadejo samozavestnejši, lahko pa tudi agresivnejši. Podrejanje v življenju nastopi kot odpovedovanje moči za izogibanje konfliktom, v spolnosti pa pomeni, kdo bo prevzel oblast nad spolnim odnosom, nekateri partnerji pa ob eksperimentiranju vlogi izmenjujejo (Pham, 2026).

→ Igra vlog

Igra vlog v spolnosti predstavlja prakse, ko partnerji med spolnim odnosom prevzamejo vloge različnih izmišljenih posameznikov (Kohler, 2024). Igra vlog lahko pripomore h komunikaciji in omogoči lažji pogovor o fantazijah. Lahko je tudi pobeg iz vsakdanjega življenja in odpoved stresu ter pričakovanjem (Kelly, 2023). Pomembno je razumeti, da niso vse fantazije nekaj, kar bi si človek dejansko želel doživeti, niti ne v igri vlog. Mnoge ženske fantazirajo o posilstvu, saj jim predstavlja popolno izgubo moči, a zaradi skrajnosti situacije si tega dejansko ne bi želele doživeti (Friday, 1992).

→ Ekshibicionizem ter voajerizem

Obe praksi sta močno povezani z opazovanjem. Ekshibicionisti si želijo biti opaženi, medtem ko voajeristi želijo svoje partnerje opazovati in jim dati občutek opaženosti. Na tak način si partnerja pokažeta spoštovanje, pri čemer ga ekshibicionist prikaže z razkazovanjem za voajerista, ki ob tem uživa (Sanders, 2024).

2.3 Spolnost v družbi

»Spolnost je družbeni konstrukt, ki deluje na področjih moči, in ne zgolj niz bioloških vzgibov, ki jih neposredno zadovoljimo ali pa ne.« Izraz »seksualnost« se po definiciji, kot jo poznamo danes, glede na Foucaulta prvič pojavi v 19. stoletju, in sicer v negativnem kontekstu, ko je avtor spolnosti pripisoval razloge za mnogo ženskih bolezni. Zlasti pri ženskah je bila seksualnost nekaj, kar so želeli nadzorovati. Po odkritju ženske seksualnosti so jo takoj zastrli in jo pripisali k simptomom histerije (Giddens, 1992).

Spremembe v dojemanju spolnosti v zahodnih družbah

Giddens v svojem delu *Preobrazba intimnosti: spolnost, ljubezen in erotika v sodobnih družbah* opisuje raziskavo Lillian Rubin, ki jo je opravila s skoraj tisoč ameriškimi prebivalci o njihovi spolni zgodovini. Opazna je sprememba v pogledu na spolnost in na izkušnje s spolnostjo med prebivalci različne starosti. V zgodovini so tako moški kot ženske zelo cenili dekletovo nedolžnost pred poroko in kršenje tega je dekletu prineslo ogromno sramovanja, moškim pa so izkušnje izboljševale status. Ženske so osvajali, one pa so se jih morale otepati in njihova sposobnost tega je določala, kako jih družba dojema. Danes mladi nedolžnosti ne vidijo več kot nekaj, kar bi bilo potrebno, saj na spolnost zelo drugače gledajo. Ženske zdaj spolnost vidijo kot svojo pravico in vedo, da njihova funkcija ni le ugajanje moškemu. Praktično nihče od najstnikov v raziskavi ni odgovoril, da ima s spolno aktivnostjo namen čakati do poroke. Rubin je v raziskavi opazila večji napredek pri dekletih kot pri fantih, saj se jih je mnogo bahalo s številom spolnih partnerk, po drugi strani pa so fantje kritizirali dekleta, ki so pogosto spolno aktivna. Še zmeraj nedolžnost velja za vrlino in mnogo deklet meni, da svojim partnerjem ne smejo povedati, koliko spolnih partnerjev so imele v preteklosti (Giddens, 1992).

Raziskava Lillian Rubin omogoča vpogled v dojemanje spolnosti v zahodnih družbah. Ker je raziskovala le Američane, ne moremo trditi, da je tako povsod, saj se družbe med seboj razlikujejo, lahko pa predvidevamo, da bo tako nekako potekal razvoj trenutno nazadujočih družb (Giddens, 1992).

Spolnost v Sloveniji

Zaradi pomanjkanja raziskav o spolnosti v Sloveniji so si ljudje mnenje, ki ni najboljše, ustvarili sami. Menijo namreč, da smo Slovenci v spolnosti zelo nesproščeni ter nedomiseln. Slovenski pogledi na spolnost so zelo nehomogeni, obstajajo mnogi različni spolni življenjski slogi, ki se med posamezniki močno razlikujejo, ampak to ne velja le za Slovenijo, saj je opazno v mnogo drugih družbah.

Spremembe na področju spolnosti v Sloveniji niso bile spontane in nevidne, ampak so jih vodila sicer zelo maloštevilna in redka družbena gibanja. Zametki takšnih gibanj so se pojavljali že v šestdesetih letih 20. stoletja, a so gibanja vrhunec dosegla v osemdesetih letih. Pomembnejša so bila feministično, gejevsko ter lezbično gibanje (Bernik in Klavs, 2011).

3 Empirični del

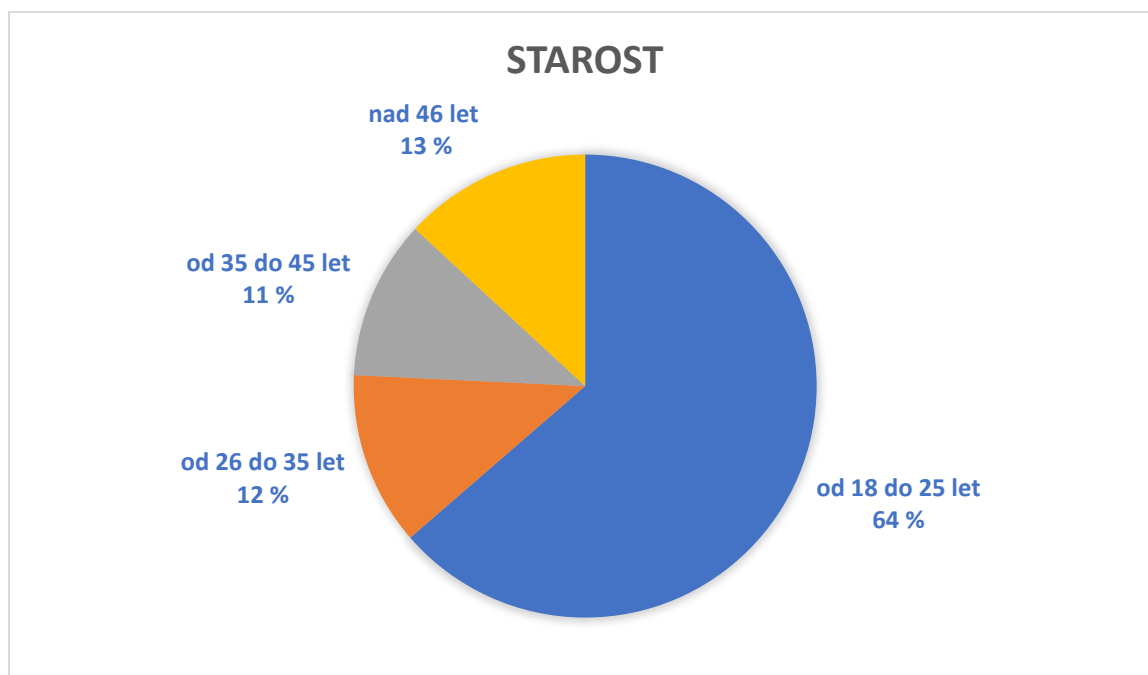
3.1 Anketa

Opis vzorca raziskave

Anketo je izpolnilo 178 anketirancev med 13. januarjem in 3. marcem 2026. Razdeljeni so bili v štiri starostne skupine s tremi možnostmi za izbiro spola ter petimi za izbiro spolne usmerjenosti.

Starostne skupine so bile naslednje: 18–25 let (64 %), 26–35 let, 36–45 let in starejši od 45 let. Anketa je bila namenjena le polnoletnim osebam.

1.

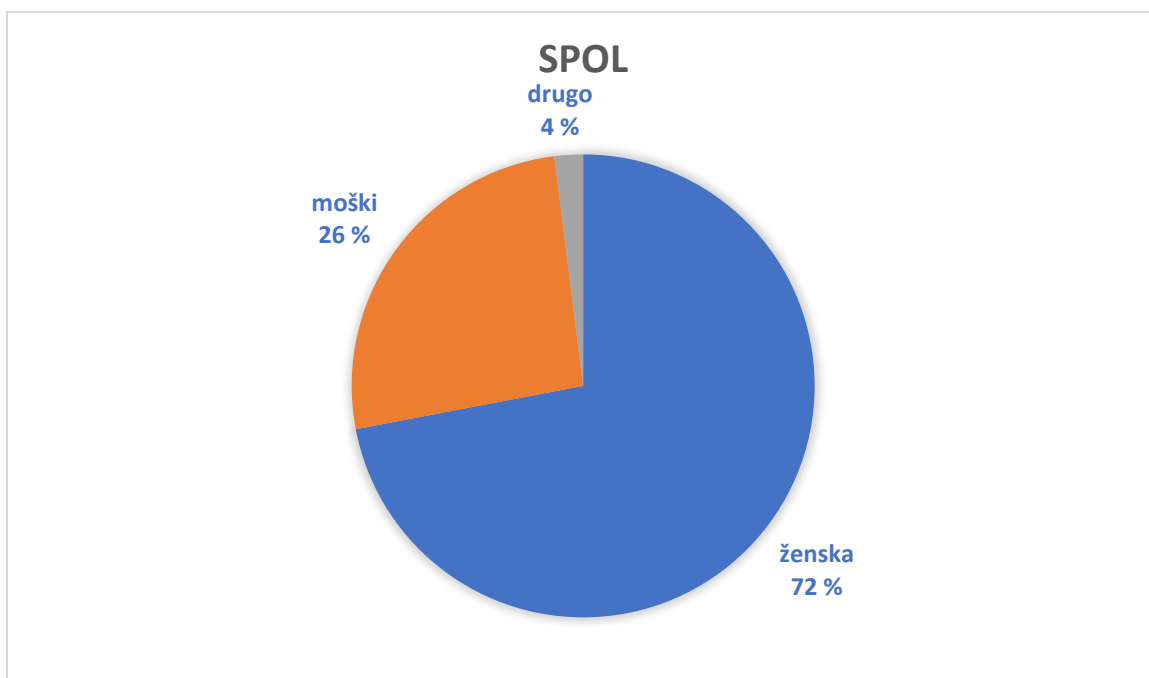

Graf 1: Starost anketirancev

Na anketo je odgovorilo 178 posameznikov. Razdelila sem jih v 4 starostne skupine, da bi lahko poleg statistike opazovala tudi odstopanje sorazmerja med starostnimi skupinami, ki sem ga pričakovala zaradi teme ankete, ki morda ni najbolj odgovarjala starejšim. Največ, in sicer 64 % anketirancev, spada v prvo starostno skupino med 18. in 25. letom. Najmanj anketirancev (20) je iz 3. starostne skupine od 36. do 45. leta. Podobne številke so bile tudi v 2. starostni skupini z 22 anketiranci od 26. do 35. leta in v 3. starostni skupini s 23 anketiranci, starejšimi od 46. leta.

Anketiranci so izbirali med tremi možnostmi pri izbiri spola: ženski spol, moški spol, drugo.

2.

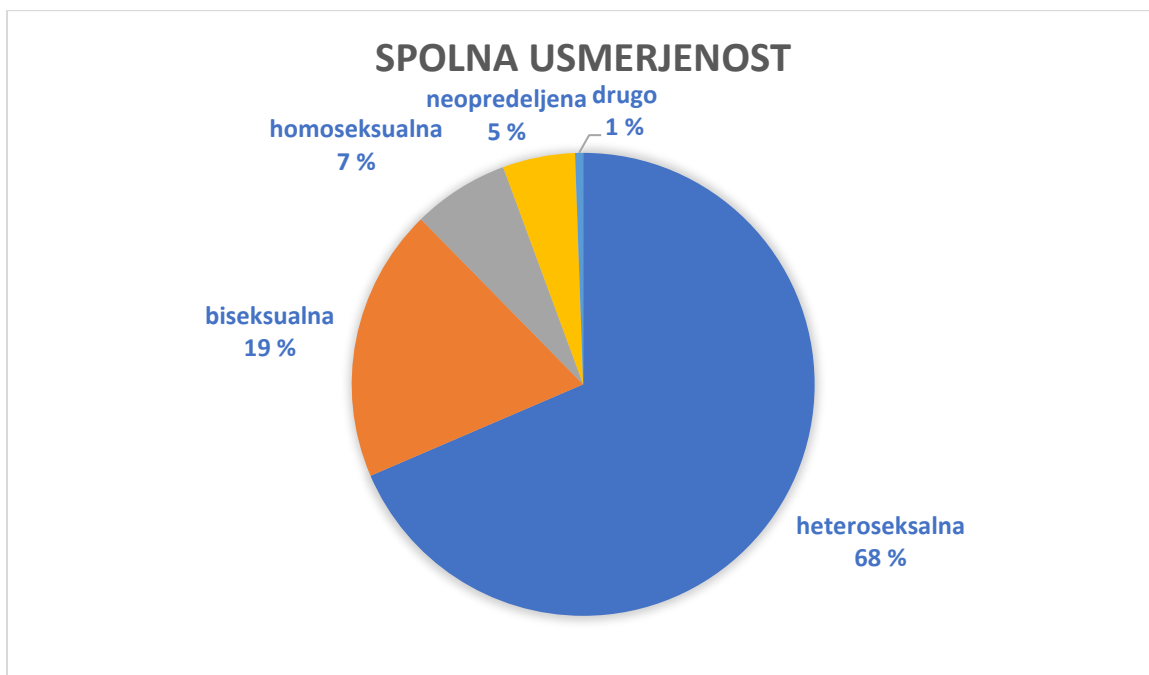

Graf 2: Spol anketirancev

Med anketiranimi posamezniki je bilo 72 % žensk, moški so predstavljali 26 %, 4 % anketirancev pa so označili odgovor *drugo* in se niso opredelili.

Anketiranci so se opredelili v tri spolne usmerjenosti – heteroseksualna, ki je bila najbolj zastopana, biseksualna ter homoseksualna. Na voljo sta bili še neopredeljena spolna usmerjenost ter navedbe druge spolne usmerjenosti.

3.

Graf 3: Spolna usmerjenost anketirancev

Največ anketirancev je bilo heteroseksualnih (68 %), manj je bilo biseksualcev (19 %), še manj pa homoseksualcev (7 %). Na voljo sta bili tudi neopredeljena spolna usmerjenost (5 %) in navedba druge spolne usmerjenosti. Posameznik, ki je označil odgovor *drugo*, spolne usmerjenosti ni navedel.

Opis merskih instrumentov

Vprašanj je bilo 21, od tega jih je bilo 15 namenjenih vsem, ostalih 6 pa le tistim, ki so na začetku ankete označili, da so spolno aktivni. Vprašanja, na katera so odgovarjali vsi anketiranci, so bila večinoma zaprtega tipa z več navedenimi možnostmi odgovorov. 9. vprašanje je bilo tipa DA/NE, 15. pa je bilo odprto vprašanje. Ostalih 6 vprašanj je bilo prav tako, z izjemo 20., zaprtega tipa. Vprašnji 17 in 18 sta bili delno odprti, saj so lahko anketiranci izbrali odgovor *drugo*. 20. vprašanje je bilo tabelno.

Opis postopka zbiranja podatkov

Podatke sem zbrala z anketo, ki sem jo oblikovala na portalu 1ka. Delila sem jo s svojimi vrstniki ter anketiranci drugih starostnih skupin ter jih prosila, naj anketo tudi posredujejo naprej, da bi dobila čim več podatkov. V primerih, ko mi anketiranci na vprašanje niso odgovorili 100 %, sem statistiko prilagodila količini odgovorov kot celoti.

Analiza in interpretacija rezultatov

4.

Graf 4: Spolna aktivnost anketirancev

Četrto vprašanje je pomembno za nadaljnji potek ankete, saj so se anketiranci s tem vprašanjem razdelili na spolno aktivne (65 %), ki so odgovarjali na 21 vprašanj, in spolno neaktivne (30 %) oziroma tiste, ki niso želeli odgovoriti (5 %), ki pa so z reševanjem ankete zaključili po 15. vprašanju.

5.

Graf 5: Pogostost pogovora o spolnosti

Glede na anketo se 21 % anketirancev zelo pogosto pogovarja o spolnosti, 1 % anketirancev se o spolnosti sploh ne pogovarja. Največ anketirancev (49 %) se o spolnosti pogovarja pogosto, 23 % anketirancev se o spolnosti pogovarja redko. Zelo redko se o spolnosti pogovarja 5 % anketirancev.

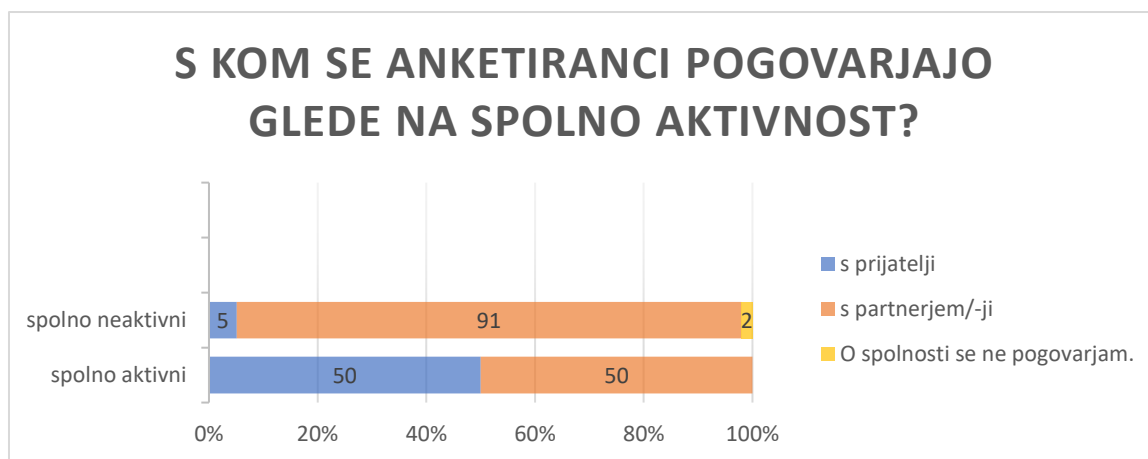
6.

Graf 6: S kom se najpogosteje pogovarjate o spolnosti?

Poleg pogostosti pogovorov o spolnosti me je zanimalo tudi, s kom se anketiranci najpogosteje pogovarjajo o spolnosti. Najpogosteje se anketiranci o spolnosti pogovarjajo s prijatelji (61 %). 36 % anketirancev se o spolnosti pogovarja s partnerji, kar se mi je zdelo malo, a je po analizi odvisnosti spolne aktivnosti z izbranimi sogovorniki (ki je predstavljena v grafu 6.1) razvidno, da 50 % anketirancev, ki so spolno aktivni, o spolnosti govori s svojimi partnerji, medtem ko spolno neaktivni v kar 91 % za pogovor navajajo prijatelje.

6.1 Pogovor o spolnosti v razmerju s spolno aktivnostjo

Graf 7: Pogovor o spolnosti v razmerju s spolno aktivnostjo

7.

Graf 8: Razlogi za pogovor o spolnosti

Pri 7. vprašanju sem anketirancem navedla štiri razloge za pogovor o spolnosti. Prvi in tudi najpogostejši odgovor, ki ga je izbralo 55 % anketirancev, je bil: *Tema je človeška, zato so takšni pogovori normalni*. Odgovor *Takšni pogovori so pomembni in koristni* je izbralo 16 % anketirancev, odgovor *Tema je zanimiva* pa 17 % anketirancev. 10 % anketirancev meni, da je

tema smešna. Možen odgovor je bil tudi *O spolnosti se ne pogovarjam*, za ta odgovor sta se odločila 2 % anketirancev. Z naslednjim, 8. vprašanjem, sem raziskala, zakaj se anketiranci o spolnosti ne pogovarjajo.

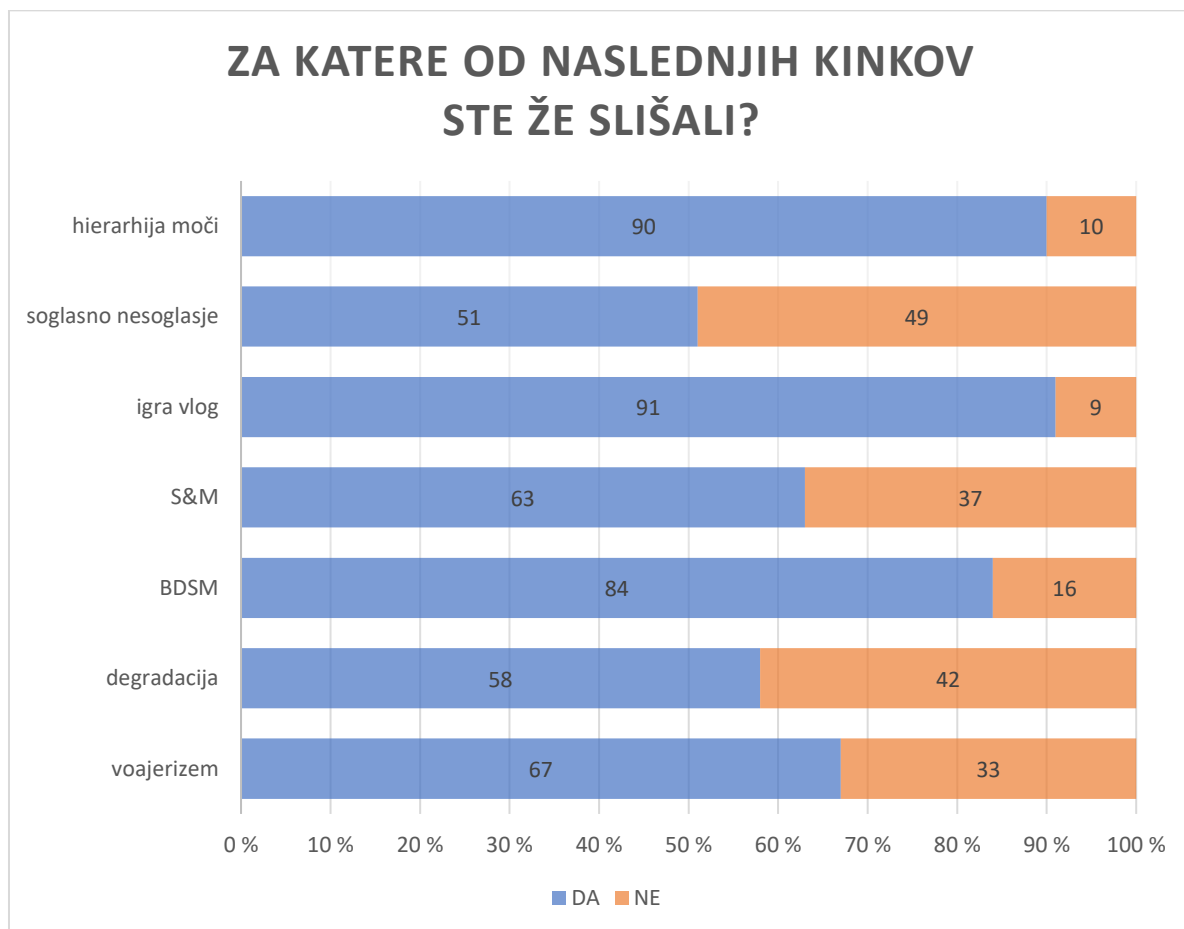
8.

Graf 9: Zakaj se o spolnosti ne pogovarjate?

Anketiranci, ki se o spolnosti ne pogovarjajo (2 %), so izbrali odgovor *Tema je tabu in se o njej ni normalno pogovarjati*. Nekateri anketiranci (2 %) pa menijo, da je tema zasebna. Navedla sem sicer še odgovora *Takšni pogovori so neprijetni* ter *Nimam nikogar, s katerim bi se o temi pogovarjal*, a teh odgovorov ni izbral nihče.

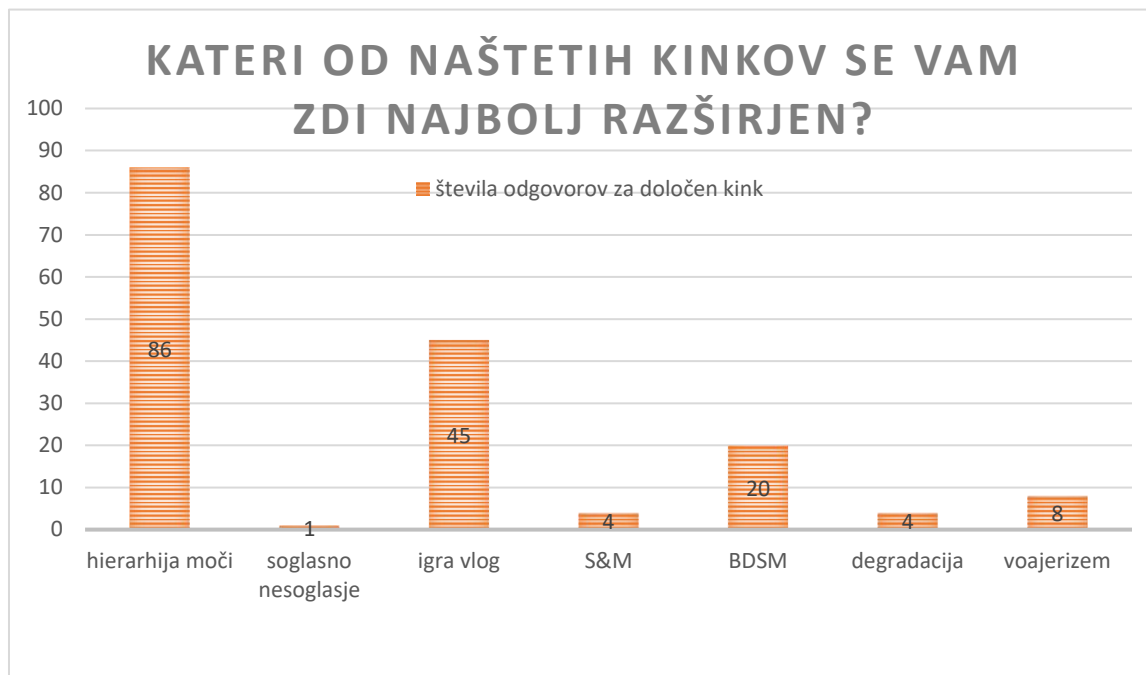
9.

Graf 10: Poznavanje kinkov

V 9. vprašanju sem navedla nekaj najpogostejših kinkov, da bi izvedela, kako so anketiranci z njimi seznanjeni. Najbolj poznana je igra vlog, saj je 91 % anketirancev zanjo slišalo, hierarhija moči (podrejanje in dominiranje) je poznana 90 % anketirancev. Najmanj so anketiranci seznanjeni s soglasnim nesoglasjem (angleško CNC, kjer spolni akt posnema nesoglasje v spolni odnos), kar sem pričakovala, me je pa presenetilo, da zanj ni slišalo še manj anketirancev. Za BDSM (vezanje, kaznovanje, podrejanje, mazohizem) je slišalo 84 % anketirancev, za S&M (sadizem in mazohizem) pa le 63 %. Za degradacijo (poniževanje), ki bi jo lahko umestili tudi v hierarhijo moči, je slišalo 58 %. Za voajerizem (uživanje ob opazovanju spolnega odnosa) pa je slišalo 67 %, kar je več, kot sem pričakovala.

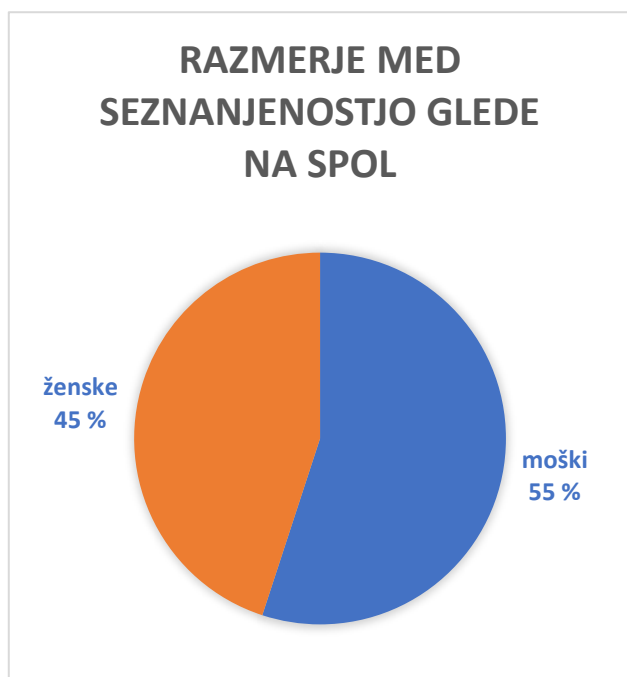
10.

Graf 11: Razširjenost kinkov

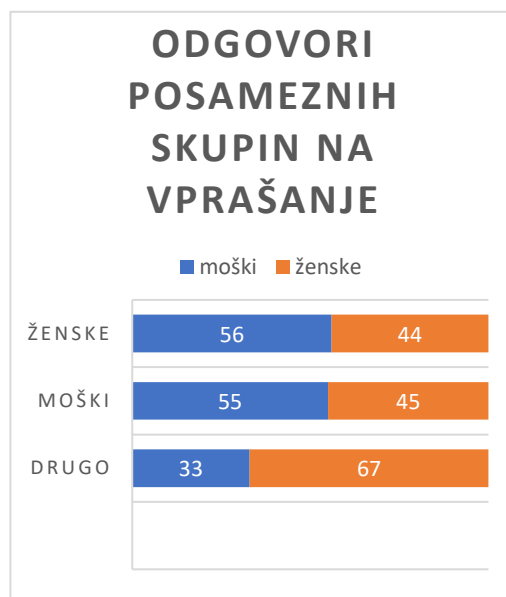
Pri 10. vprašanju so anketiranci izbirali med prej naštetimi kinki in ugotavljali, kateri se jim zdi najbolj razširjen. Graf predstavlja število posameznikov, ki so izbrali določen odgovor. 48 % anketirancev se najbolj razširjena zdi hierarhija moči, 25 % pa igra vlog. Za BDSM se je odločilo 11 % anketirancev, za S&M 2 %, za degradacijo prav tako 2 % anketirancev. Anketiranci so izbrali tudi odgovora voajerizem (4 %) in soglasno nesoglasje (1 %).

11.

Graf 12: Vpliv spola na kinke

11.1

Graf 13: Pogled spolov na razmerje

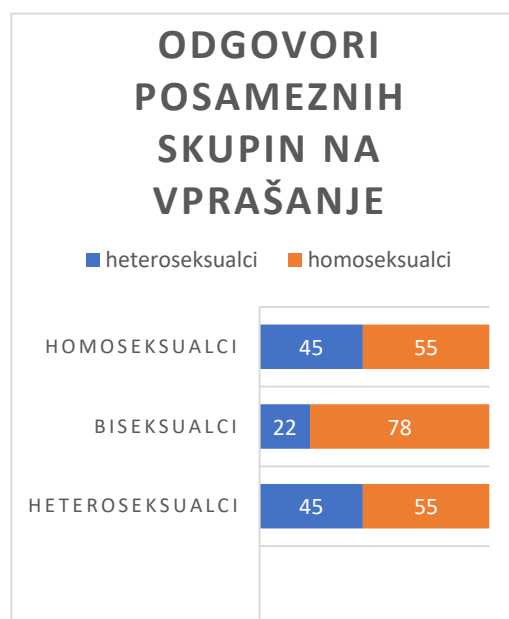
Z 11. vprašanjem sem raziskala, kateri od spolov se bolj spozna na kinke. 55 % anketirancev meni, da se na kinke bolje spoznajo moški, 45 % anketirancev pa meni, da se na kinke bolje spoznajo ženske. V grafu 11.1 je ponazorjen pogled vsakega spola na zastavljeno vprašanje. V zgornji vrstici je nakazano, kako so odgovarjale ženske, v sredinski, kako moški, in v zadnji, kako so odgovarjali neopredeljeni. Zanimivo je, da vsak spol zase meni, da je o temi bolj izobražen, in to v zelo podobnih odstotkih: 56 % pri ženskah in 55 % pri moških.

12.

Graf 14: Vpliv spolne usmerjenosti na kinke

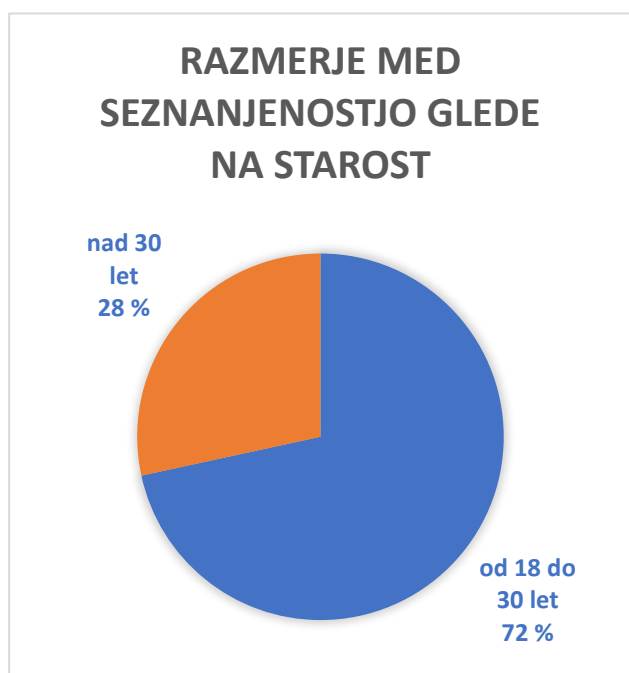
12.1

Graf 15: Pogled posameznikov različnih spolnih usmerjenosti na razmerje

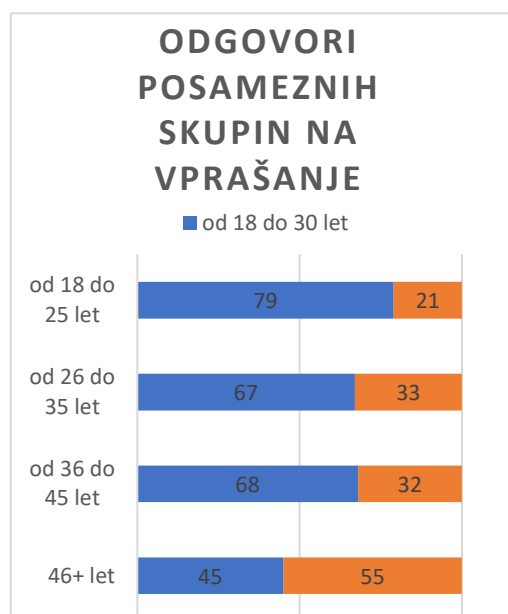
Z 12. vprašanjem sem kakor z 11. iskala odgovor o možnih demografskih izstopanjih, tokrat je spremenljivka spolna usmerjenost. 60 % anketirancev meni, da so s kinki bolj seznanjeni homoseksualci, 40 % pa, da so s kinki bolj seznanjeni heteroseksualci. V zgornji vrstici grafa 15 je prikazano, kako so odgovarjali homoseksualci, v sredinski, kako biseksualci, in v zadnji, kako so odgovarjali heteroseksualci.

13.

Graf 16: Vpliv starosti na kinke

13.1.

Graf 17: Pogled posameznikov različnih starostnih skupin na razmerje

S 13. vprašanjem sem tako kot z 11. in 12. preverjala, kako so anketiranci seznanjeni s kinki, tokrat sem primerjala starostne skupine. 72 % anketirancev meni, da so mlajši bolj seznanjeni kot starejši, nasprotno meni 28 % anketirancev. V zgornji vrstici grafa 17 je prikazano, kako so odgovarjali anketiranci, stari od 18 do 25 let, v drugi vrstici, kako anketiranci, stari od 26 do 35, v tretji vrstici, kako so odgovarjali anketiranci, stari od 36 do 45 let, in v četrti, kako so odgovarjali anketiranci, starejši od 46 let.

14.

Graf 18: Ali so kinki tabu tema?

S 14. vprašanjem so anketiranci kink skoraj polovično razdelili na (ne)tabu. 51 % jih meni, da kink ni tabu tema, 49 % anketirancev pa se s tem ne strinja.

15.

15. vprašanje je bilo odprto vprašanje (kot podvprašanje 14). Zaradi podobnosti sem odgovore razdelila v podskupine, in sicer glede na ujemanje.

Prva kategorija vsebuje odgovore anketirancev, ki kinkom pripisujejo negativne lastnosti. Odgovore v tej kategoriji so večinoma pisali tisti, ki so kink označili za tabu temo, takšnih odgovorov je bilo 18. Nekaj konkretnih primerov:

- »Ni normalno.«
- »Ni sprejemljivo.«
- »Čudni so.«
- »So problematični.«

Druga kategorija zajema odgovore anketirancev, ki kinkom pripisujejo pozitivne lastnosti. Te odgovore so pisali večinoma tisti, ki so menili, da kinki niso tabu. Teh odgovorov je bilo 31.

- »To je normalen del spolnosti.«
- »Je naravno.«
- »Niso nič nenavadnega.«
- »Zdi se mi normalna tema, ki je univerzalna.«

V tretji kategoriji so odgovori, ki so vsebovali besede »govor, pogovor, pogovarjanje«. Zdelo se mi je, da je zaradi njihove pogostosti to primerna kategorija. Kot kaže, anketiranci tabuje povezujejo s pogovarjanjem o njih. Če se o nečem ne govori, je tabu, če pa se, potem to ni tabu.

V tej kategoriji so odgovori o kinku kot tabuju tako pritrdilni kot nikalni, takšnih odgovorov je 43.

- *»Ne govori se veliko o njih.«*
- *»Veliko se govori o tem.«*
- *»Ne upajo javno govoriti o tem.«*
- *»Na internetu se ogromno govori o njih.«*
- *»O tem se pogovarjaš s človekom, ki mu zaupaš, ne pa z vsakim.«*

V četrto kategorijo sem umestila 12 odgovorov anketirancev, ki kinke povezujejo z zasebnostjo ter sramom, ki ga posamezniki čutijo.

- *»Malo je zasebna stvar.«*
- *»Včasih so sramotni.«*
- *»Ljudem je nerodno govoriti o tem.«*
- *»Spolnost je osebna, večina ljudi se o svojih posebnih spolnih praksah z ostalimi ne pogovarja.«*
- *»So pogosto osebni in se jih veliko ljudi sramuje.«*

V peti kategoriji so odgovori izvirali iz posebnih izkušenj in doživetij anketirancev. Takšnih odgovorov je bilo 10.

- *»O kinkih veliko berem in so mi všeč.«*
- *»Vedno pride do neprijetnih pogledov.«*
- *»Svoje kinke sprejemam in se jih ne sramujem.«*
- *»Za kinke se zanimam.«*
- *»O tem mi ni prijetno poslušati.«*

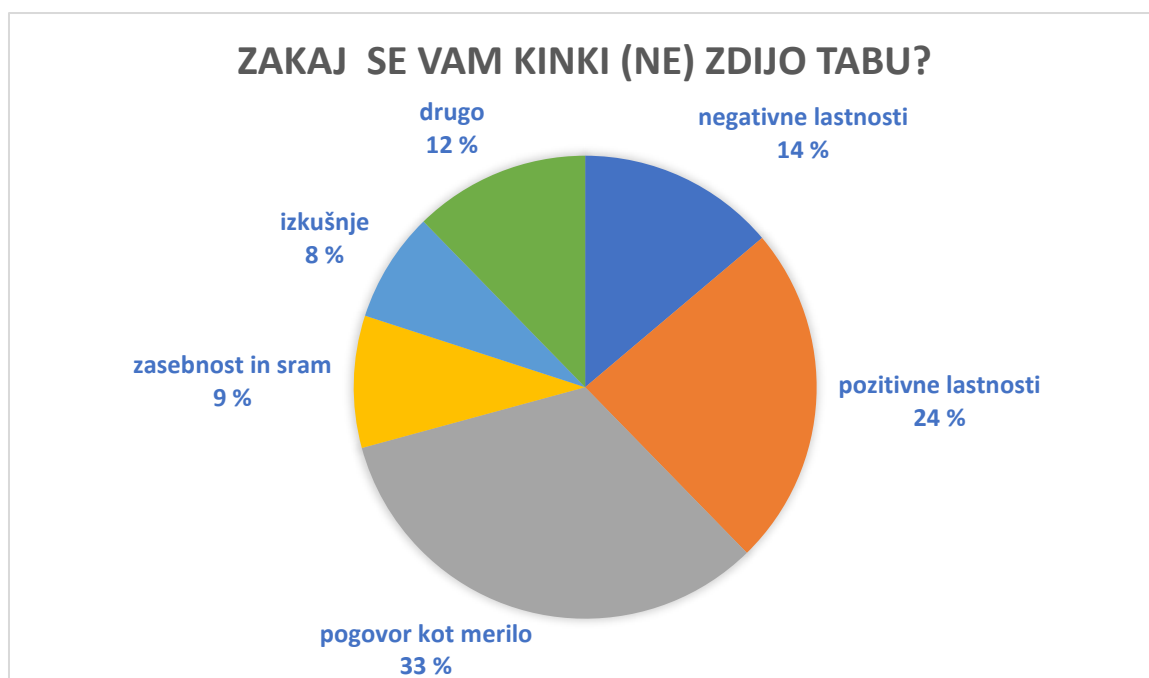
V šesti kategoriji so odgovori, ki niso spadali v nobeno drugo kategorijo. To so bili bolj izčrpni odgovori z več vidiki. Takšnih odgovorov je bilo 16.

- *»V naši kulturi je že sama spolnost tabu, kaj šele kaj bolj neobičajnega, kot je kink.«*
- *»Spolnost in njena ideologija sta nekaj, na kar ne moremo vplivati.«*
- *»V starejših starostnih skupinah je bolj tabu tema kot med mlajšimi. Mlajši se več pogovarjajo o temah, povezanih s seksualnostjo.«*
- *»Veliko ljudem je spolnost tabu, ko se pridružita še eksperimentiranje in zabava, se mi zdi, da to večina smatra za prečkanje meje normalnega.«*
- *»Pri kinkih obstaja veliko stigmatizacije. Podobno kot večina tem o spolnosti so kinki razumljeni kot nekaj v prvi vrsti zasebnega in v drugi vrsti umazanega ter izprijenega. Predvsem tudi zato, ker zameglijo meje tistega, kar je družbeno sprejemljivo.«*

V zadnji kategoriji so odgovori, ki raziskavi niso koristili, oziroma odgovora ni bilo.

- *»Ne vem.«*
- *»Ker so./Ker niso.«*
- *»Tako pač mislim.«*

Te kategorije v grafičnem prikazu nisem upoštevala, takšnih odgovorov je bilo 30, torej sem od 160 odgovorov upoštevala 130 odgovorov kot celoto za naslednji graf.

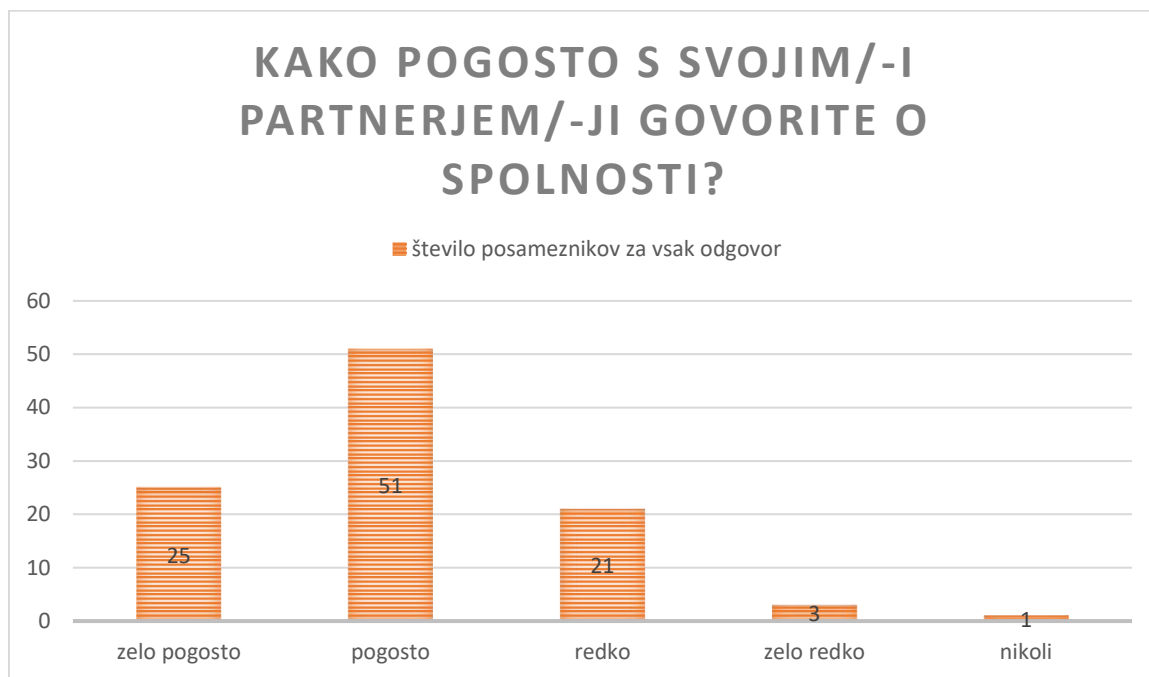

Graf 19: Zakaj kinki (ni)so tabu?

Od 130 veljavnih odgovorov 33 % anketirancev meni, da je merilo, da je nekaj tabu, pogovor. Kinkom 24 % anketirancev pripisuje pozitivne, 14 % pa negativne lastnosti. 9 % anketirancev meni, da je tema zasebna in da jo zaznamuje sram. 8 % anketirancev pri vrednotenju izhaja iz lastnih izkušenj.

Naslednja vprašanja so se prikazala le anketirancem, ki so odgovorili, da so spolno aktivni. Na naslednja vprašanja sta odgovarjala 102 posameznika.

16.

Graf 20: Pogostost pogovora o spolnosti s partnerjem/-ji

Od 102 spolno aktivnih anketiranih se zelo pogosto o spolnosti pogovarja 25 % anketirancev, pogosto 50 %, redko 12 %, zelo redko 2 % in nikoli 1 %.

17.

Graf 21: Tema pogovorov o spolnosti

Največ se partnerji pogovarjajo o željah in fantazijah, in sicer 55 % anketirancev. 26 % anketirancev se manj pogovarja o preteklih izkušnjah, 7 % anketiranih takšnih pogovorov nima. 12 anketirancev je označilo odgovor *drugo* in navedli so naslednje utemeljitve:

- »Oboje.«
- »Niso mi vseč podani odgovori.«
- »Na to, kaj lahko izboljšava.«
- »Na stvari, ki so nama vseč, ali na stvari, ki nama niso, v smislu meja.«
- »Na pričakovanja.«
- »Vse po malem.«

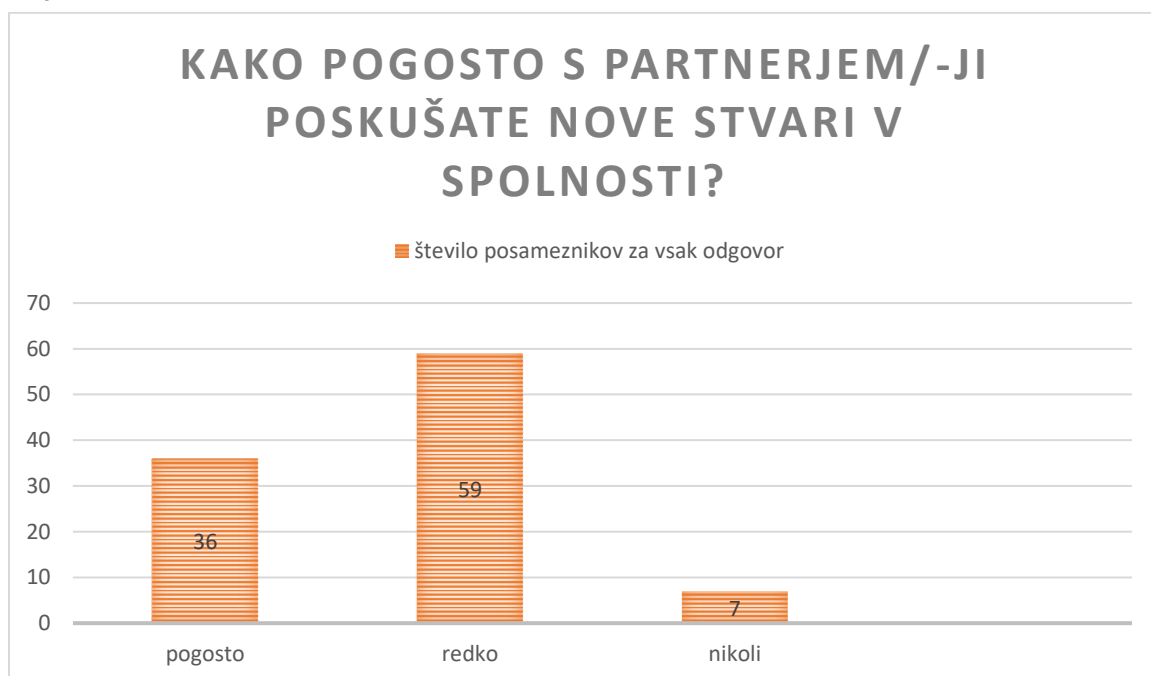
18.

Graf 22: Počutje med pogovori o spolnosti

89 % anketirancev je odgovorilo, da je pogovor o spolnosti s partnerjem/-ji sproščen, 7 % anketirancev pa, da je neprijeten. 7 % se jih o spolnosti ne pogovarja, posameznik, ki je izbral odgovor *drugo*, je navedel »napeto« vzdušje.

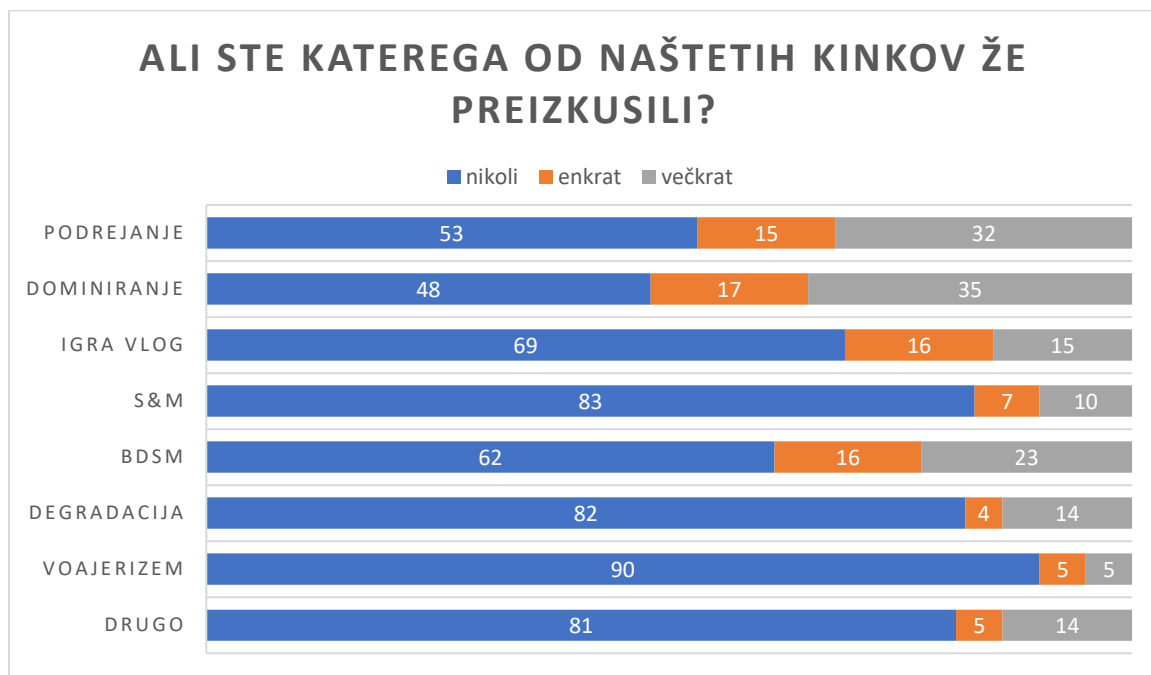
19.

Graf 23: Pogostost poskušanja novih stvari v spolnosti

58 % anketirancev redko poskuša nove stvari, 35 % pogosto in 7 % redko.

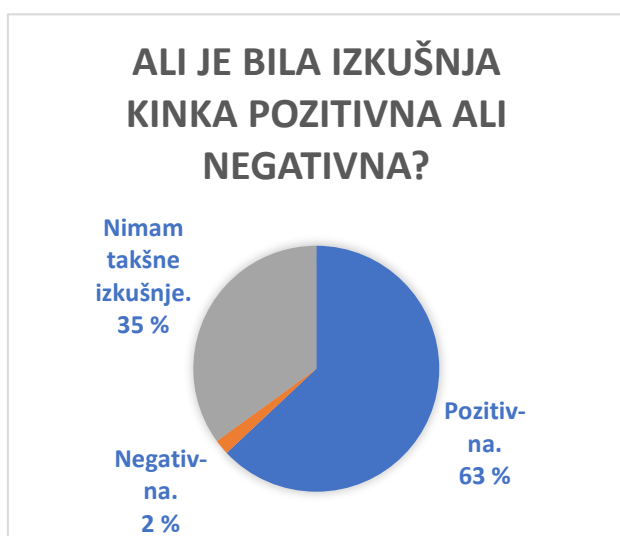
20.

Graf 24: Izkušnje s kinki

35 % anketirancev je najpogosteje preizkusilo dominiranje, najredkeje pa voajerizem (5 %). Voajerizem je tudi nasploh preizkusilo najmanj anketirancev, 90 % še nikoli. Dominiranje in podrejanje (ki bi ju lahko šteli tudi kot skupno kategorijo) je preizkusilo največ anketirancev, pri obeh okoli 50 %, pogosteje pa dobrih 30 %. Drugi najbolj preizkušen je BDSM z 39 %, S&M kot njegovo podkategorijo je izbralo le 17 % anketirancev. Igro vlog je preizkusilo 31 % anketirancev, je pa edini kink, ki ga je več ljudi poskusilo enkrat kot večkrat. Degradacijo je preizkusilo 28 % anketirancev, 4 % od tega enkrat.

21.

Graf 25: Izkušnje s kinki

Z 21. vprašanjem sem želela ugotoviti rezultat preizkusa v 20. vprašanju navedenih kinkov. Za 63 % anketirancev je bila izkušnja pozitivna in le za 2 % negativna.

3.2 Intervju z Majo Grintal

Poleg teoretičnega dela ter ankete sem se odločila, da bom podatke pridobila tudi s pomočjo svetovalke za intimo, spolnost in odnose Maje Grintal. S svojim delom s strankami spozna strani spolnosti, ki niso navedene v spletnih ali knjižnih virih. Menim, da intervju omogoča drugačen vpogled v temo, ki ni zajet v strokovni literaturi. Intervju sva izvedli po Zoomu.

1. Kaj je pri strankah glavni razlog za obisk svetovalke za spolnost in intimo?

»Po navadi se zgodijo neke večje stvari v življenju, ki pripeljejo človeka do tega, da se začne poglobljati vase in se raziskovati. Po mojih izkušnjah pomoč išče večinoma vsaka stranka zase, če pa pomoč osebe iščejo v paru, se to najpogosteje kaže tako, da partnerji pišejo za svoje partnerke in obratno. Če spolnost trpi, v odnosu nekaj ne funkcionira, zato se terapije odnosov lahko lotimo z več vidikov, ne le z vidika spolnosti.«

2. Kaj je razlika med kinkom in fetišem in kam spada zgolj fantazija?

»Fantazije ne bi mešala ne z enim ne z drugim, saj lahko fantaziramo o marsičem, to pa še ne pomeni, da nas nekaj privlači. Kink pomaga pri spolni vzburjenosti, fetiš pa je nekaj, brez česar se ne moreš spolno vzburiti. Tu fetiš mogoče postane že problematičen in je lahko viden tudi kot bolezensko stanje ali celo kot začetna stopnja odvisnosti.«

3. Kako pogosto ljudje prakticirajo fantazije in ali je to po navadi pozitivna izkušnja?

»Fantazija je zelo širok pojem, večina se jih ne uresniči in to je nekako cel smisel. Čar fantazije je, da vzburi, ni pa nujno, da to doživimo ali da si to sploh želimo. Mnogo žensk fantazira o posilstvu, na drugi strani veliko moških fantazira o podrejanju, ampak to še ne pomeni, da si to dejansko želijo.«

4. Kateri kinki se vam zdijo najbolj razširjeni?

»Zdi se mi, da je dober vpogled to, kar je aktualno na pornografskih straneh. Zdaj je v ospredju *foot fetish* oziroma fetiš na stopala, ta mislim, da se je tudi najbolj normaliziral. Potem pa so stalne klasike, kot lateks, BDSM, igre vlog, spolnost v troje itd.«

5. Ali se vam zdi, da katera demografska skupina (spol, spolna usmerjenost, starost) izstopa glede na število obiskov?

»Pri meni je to čisto odvisno od obdobja, lani sem imela več žensk, letos se mi zdi, da imam več moških, ampak nasploh mislim, da so številke med seboj dokaj podobne. Procentualno bi rekla, da nasvete išče več žensk, a težko trdim. Razlogi so drugačni, pri moških so najpogostejši problemi z erekcijo, pri ženskah pa nasploh užitek pri spolnosti, ampak se pogosto izkaže, da problem sploh ni somatski, temveč psihičen, na primer predvsem zaradi stresa. Prav zaradi stresa bi rekla, da je naraslo število moških, ki iščejo pomoč.«

6. Kdo se vam zdi najbolj pripravljen, da bi se pogovarjal in sprejemal nasvete?

»Moški morajo v primerjavi z ženskami zbrati več poguma, da se soočajo z določenimi stvarmi, saj je spolnost med njimi drugače sprejeta in podkrepljena z več stereotipi. Moški so v zgodovini imeli občutek, da je spolnost njihova pravica, za ženske pa je bila obveznost, zato se mi zdi, da ženske lažje raziskujejo spolnost, saj nanjo niso vezane z egom ali z identiteto, pri moških pa je tega več. Moškim je prav tako težje priznati, da imajo težave. Glede pogovora pa vedo, kaj pričakovati, saj sama jasno in glasno govorim o spolnosti.«

7. Kako pomemben se vam zdi pogovor o spolnosti z družinskimi člani?

»Družina gotovo da prvi vtis o spolnosti, določene stvari dojamemo podzavestno in na žalost je tako, da je odnos staršev do spolnosti človekova izhodiščna točka. Če je tu veliko sramu, potem to ostane. Pogovor v družini o spolnosti in pravilen prvi stik spolnosti, brez krivde, sramu in obsojanja, je zelo pomembna zadeva, a žal večinoma tega ne dobimo.«

8. Ali se vam zdi, da zveza lahko funkcionira enako dobro, če ni pogovorov o spolnosti oziroma če spolnost ni del odnosa?

»Če v odnosu želimo dobro spolnost, je komunikacija zelo pomembna. Nasploh se mi zdi, da ljudje ne znamo komunicirati, ne znamo izražati svojih želja, svojih meja, to pa vpliva na vse vidike vseh medčloveških odnosov. Menim tudi, da dober partnerski odnos brez spolnosti ne obstaja. Zdi se mi, da je zdrav partnerski odnos tak, kjer se libido partnerjev izraža in med njima pretaka. Menim, da se vsi rodimo z življenjsko energijo in se mi zdi, da je aseksualnost* le zelo močno potlačanje te življenjske energije, libida. Ta energija se kaže tudi v zelo močnih čustvih, torej če imamo energijo za čustvovanje, jo imamo tudi za spolnost.«

*aseksualnost – doživljanje malo ali nič spolne privlačnosti do drugih in nizko zanimanje za spolnost nasploh (A. K., 2023)

9. Ali se vam zdi prakticiranje kinkov kot način popestritve spolnega življenja koristno?

»Obstaja veliko faktorjev, kot so stres, obveznosti, slaba komunikacija, ki lahko spolnost spremenijo v opravek. Podpiram, da spolnost lahko popestrimo, a verjamem, da obstajajo tudi partnerji, ki tega ne potrebujejo, to pa je odvisno od kvalitete spolnosti partnerjev. Na drugi strani pa je veliko ljudi, ki želijo odkrivati svojo spolnost in fantazije in to tudi delajo.«

10. Kje je meja, da kink postane nekaj deviantnega?

»Zdi se mi, da kinki izhajajo iz naših nezadovoljenih potreb iz otroštva, to jih tudi dela razumljive. Podrejanje, na primer, je mogoče nekaj, česar nekdo v otroštvu ni imel, pa si želi to potrebo zadovoljiti drugače. Če bi na kinke gledali tako, se mi zdi, da niti ne bi bili tak tabu. Prav ta tabu, da je nekaj prepovedano, nas spodbuja, da si to želimo še bolj, to pa je potem že vezano na fetiš, ker je v telesu vseeno neka spolna energija, ki pa se izkaže na načine, ki niso sprejemljivi. Mislim, da je meja tam, kamor jo postavita dva človeka; je neka osebna preferenca, do kam sta pripravljena pripeljati spolnost, zato je pomembno, da se naše potrebe ujemajo. Seveda pa je meja tudi takšna, da ne ogrožáš svobode partnerja ali svoje varnosti.«

11. Ali se vam zdi, da bi moralo biti več govora o kinkih in o vidikih spolnosti, ki preko bioloških prvin segajo že v družbene?

»Čeprav je več govora o spolnosti, menim, da v družbi nasploh nismo dojeli njenega smisla. Mediji predstavljajo kinke bolj problematične, kot dejansko so. Menim, da bi morali začeti sprejemati klasično spolnost in šele po tem bomo lahko brez sramu sprejemali kinke. Zdi se mi, da ljudje na tem področju nimajo širine in jim je to težko razumeti, zato menim, da bi morali začeti z boljšo razlago človekovih *core desires**, zakaj jih je treba zadovoljiti in kaj se zgodi, če jih ne.«

*core desires – najgloblje in najtrajnejše potrebe v središču človekovega bitja (sprevatrop, 2025)

12. Kako se razlikujejo pogledi mladih in starejših na spolnost?

»Izobraževanje o spolnosti je vse dostopnejše. Definitivno so se mladi pripravljene več pogovarjati, razmišljajo izven okvirjev in so pripravljene preizkušati nove stvari. Starejše generacije so bolj pogojene s prepričanju svojih staršev in starih staršev, ko je bila spolnost še večji tabu, občutijo več sramu, vpliv vere je večji in od tega se je težko ločiti.«

3.3 Anonimni intervju

Z drugim intervjujem sem želela dobiti odgovore o spolnosti in kinkih, ki intervjuvani osebi predstavljajo vsakdan in ima z njimi izkušnje. Z osebo, ki me je prosila, da njenega imena ne navajam, sem se sestala v živo in ji zastavila šest vprašanj.

1. Ali opazite razliko med pogovorom o spolnosti z nekom, ki v spolnosti išče večji užitek (na primer s kinki), kot s tistimi, ki ga ne?

»Zagotovo. Mislim, da ljudje, ki skušajo spolnost popestriti s kinki, nasploh na spolnost gledajo čisto drugače. V spolnosti vidijo zabavo in več kot le telesni stik. Posledično se o tem tudi lažje pogovarjajo, saj spolnost vidijo bolj kot zadovoljevanje potreb in izboljševanje odnosa s partnerjem kot pa neko sakralno stvar, okoli katere je ogromno pravil in obveznosti.«

2. Ali se vam zdi, da večini kinki predstavljajo tabu?

»Zagotovo. Mnogim je že spolnost tabu, tako da ne dvomim, da jim je tudi kink.«

3. Kako se seznanjate s kinki in kako pogosto prakticirate nove kinke?

»Obstaja ogromno načinov, da se nekdo seznani s kinki. To je lahko preko erotične literature, socialnih omrežij, pornografije. Glede preizkušanja novih kinkov pa v bistvu pride do kar zapletenega sistema, saj morata biti oba partnerja 100 % prepričana, da si to želita, zato je nujna iskrena komunikacija kot tudi zaupanje ter dosti pogovorov. Obstajajo pa gotovo neke stalnice, ki jih s partnerjem prakticiram, ker sva že sklenila, da je obema všeč.«

4. Kdo se vam zdi s kinki najbolj seznanjen glede na spol, spolno usmerjenost in starost?

»Po izkušnjah menim, da so bolj seznanjene ženske, saj se mi zdi, da so bolj povezane s svojo spolnostjo in jo lažje izražajo. Zdi se mi tudi, da so bolj seznanjeni geji, ker je v zgodovini njihova spolna usmerjenost začela že nekakšno uporniško gibanje in se mi zdi, da zaradi svojega položaja v družbi lažje sprejemajo stvari, ki se drugim zdijo čudne. Za starost pa iskreno nisem prepričana. Menim, da smo mladi bolj seznanjeni z različnimi praksami, da starejši ne vedo, kaj je BDSM, je pa dejstvo, da so oni bolj izkušeni in morda takšne stvari prakticirajo, pa sploh ne vejo, da so kinki.«

5. Kaj je najnujnejše pri prakticiranju kinkov?

»Definitivno je najpomembnejša komunikacija, brez tega niti približno ne gre. Nujno je, da si partnerja zaupata, saj v mnogo kinkih nastopi tudi nasilje. Zelo pomembno je vedeti, kdaj prenehati; nekaj, kar je nekomu v teoriji všeč, ni nujno, da mu bo všeč v praksi. To mora izraziti takoj ob občutku nelagodja in partner mora takoj ukrepati. Pomemben je tudi t. i. *after care*^{*}, saj po takšnih stimulacijskih viških človek lahko občuti dosti negativnih občutkov zaradi padca hormonov.«

^{*}after care – oskrba za čustvene in telesne potrebe partnerja po spolnem odnosu (MarriageScience, 2026)

6. Zakaj se vam zdi, da so kinki koristni?

»Zdrava spolnost pomeni zdrav odnos. Ogromno raziskav je bilo narejenih in kinki naj bi izboljševali komunikacijo, zaupanje ter s tem celoten odnos. Poleg izboljševanja vsega naštetega pa so kinki zelo koristni tudi za posameznika. Stvari, kot sta *praise kink** in ekshibicionizem, posameznikom dajo občutek spoštovanja in ljubezni, kar viša samozavest. Mislim, da bi vsi spolnost morali jemati veliko manj resno in nanjo gledati kot še eno potrebo, ki jo moramo izpolnjevati, kot sta lakota in žeja.«

*kink hvaljenja, pohvale

7. Kako ste ugotovili, da so kinki nekaj, kar vas zanima?

»Nisem imela nekakšnega velikega odkritja. To je nekaj, kar me spremlja od mojih prvih izkušenj s spolnostjo do danes. Kazalo se je preko fantazij, ki bi jih mogoče kdo opisal kot nenavadne. V nasilju med spolnim odnosom sem namreč vedno videla nekakšno predajo moči, ki mi predstavlja odmik od realnosti, saj moram biti v življenju po navadi jaz glavna, tako da je bilo podrejanje že od nekdaj zelo močna fantazija. Prelomnica pa je definitivno, ko najdeš pravega partnerja, ki te posluša in ustreže tvojim željam.«

8. Kako si z osebo sporočita, da sta oba zainteresirana za tovrstne spolne prakse?

»Največji pokazatelj svobodne spolnosti je zagotovo sproščen pogovor o njej. Mislim, da če je nekdo ozaveščen o kinkih in je to nekaj, kar si želi, se bo to med pogovorom o spolnosti dokaj hitro pokazalo, vsaj tako je bilo pri meni. Ampak vseeno mislim, da mogoče je neka določena frekvenca, na kateri se srečamo. Vsaj pri meni je pokazatelj tega dejstvo, da še nikoli nisem imela partnerja, ki si ne bi z mano delil tega dela spolnosti.«

9. Ali bi torej trdili, da je iz tega nastala že nekakšna subkultura?

»Ne vem, če bi temu rekla subkultura, a definitivno tvorimo neko skupino ljudi, ki zna izstopati. Ne bi ji pa rekla subkultura, saj se mi ne zdi kot neko gibanje ali pa da vsi pripadniki te skupine nujno sledijo nekim normam kulture. Zdi se mi, da se ta množica vseeno preprosto vključi z vsemi, le da imajo posamezniki neko drugačno lastnost, za katero pa lahko sami odločijo, ali bo to nekaj, kar bo javno znano ali pa ne.«

4 Razprava

Hipoteza 1: Večina anketirancev se o spolnosti pogovarja, a meni, da so kinki tabu.

Veljavnost prve hipoteze sem v anketi preverila z naslednjimi vprašanji:

5. *Kako pogosti so v vašem vsakodnevnem življenju pogovori o spolnosti?*
6. *S kom se najpogosteje pogovarjate o spolnosti?*
7. *Zakaj se pogovarjate o spolnosti?*
8. *Če ste na vprašanja 5, 6 in 7 odgovorili z O spolnosti se ne pogovarjam, zakaj ne?*
14. *Ali se vam zdijo kinki tabu tema?*
15. *Zakaj ste tako odgovorili na 14. vprašanje?*
16. *Kako pogosto se s svojim/-i partnerjem/-ji pogovarjate o spolnosti?*
17. *Na kaj se najpogosteje nanašajo vaši pogovori o spolnosti?*
18. *Kakšno je počutje ob takšnih pogovorih?*

Anketa nakazuje, da je pogovor o spolnosti zelo pogost pojav, le nekaj (2 %) anketirancev navaja, da se o spolnosti ne pogovarjajo. V več kot $\frac{2}{3}$ so anketiranci odgovorili, da se o spolnosti pogovarjajo pogosto oziroma zelo pogosto, le nekaj jih je odgovorilo, da se o spolnosti pogovarjajo redko, zelo redko in nikoli. Največ se anketiranci o spolnosti pogovarjajo s prijatelji, tisti, ki so v zvezah, pa s partnerji. 55 % anketirancev meni, da so takšni pogovori koristni, 43 % anketirancev pa meni, da so pogovori o spolnosti normalni oziroma da je tema zanimiva oziroma smešna. Nekaj anketirancev (2 %) je navedlo, da se o spolnosti ne pogovarjajo, saj je tema spolnosti zasebna oziroma je tabu.

51 % anketirancev meni, da kinki niso tabu, 49 % anketirancev pa pravi, da kinki so tabu. Na vprašanje odprtega tipa, kamor so anketiranci vpisovali svoje mnenje, zakaj kinki so/niso tabu, so v večini kot merilo, da kinki so oziroma niso tabu, navajali pogovor oziroma pomanjkanje pogovora o kinkih. Pisali so, da kinki niso tabu, saj se o njih veliko govori, oziroma da kinki so tabu, saj se o njih ne govori veliko. Ostali so kinkom pripisali tako pozitivne kot negativne lastnosti: *Kinki so tabu, saj so nenavadni, nevsakdanji, čudni, sramotni, kinki niso tabu, saj so normalni, naravni ...*

Anketiranci se s partnerji o spolnosti natančno v $\frac{3}{4}$ pogovarjajo pogosto oziroma zelo pogosto, preostanek pa redko, z izjemo anketirancev (2 %), ki se o spolnosti pogovarjajo zelo redko, in tistih (1 %), ki se o spolnosti ne pogovarjajo. Ti pogovori se v dobri polovici nanašajo na želje in fantazije, v dobri četrtini na pretekle izkušnje ter v 12 % na odgovor *drugo*, kar so anketiranci večinoma razložili z odgovorom, da se pogovarjajo o spolnosti in kinkih. Za 89 % anketirancev je tak pogovor sproščen.

V intervjuju z Majo Grintal sem hipotezo preverila z naslednjimi vprašanji:

6. *Kdo se vam zdi bolj pripravljen, da bi se pogovarjal in sprejemal nasvete?*
7. *Kako pomemben se vam zdi pogovor o spolnosti z družinskimi člani?*
11. *Ali se vam zdi, da bi moralo biti več govora o kinkih in o vidikih spolnosti, ki preko bioloških prvin segajo že v družbene?*
8. *Ali se vam zdi, da zveza lahko funkcionira enako dobro, če ni pogovorov o spolnosti oziroma če spolnost ni del odnosa?*

Maja Grintal je pogovor o spolnosti opredelila kot zelo pomemben ter navedla, da so se predvsem mlade ženske bolj pripravljene pogovarjati o spolnosti ter sprejemati nasvete. Sogovornica meni, da bi se v družbi moralo več govoriti o spolnosti in da bi bilo treba spremeniti naš pogled nanjo, kar bi pripomoglo k manjši stigmatizaciji in posledično k normaliziranju tako spolnosti kot kinkov.

Glede na zbrane podatke drži, da ljudem ni več tako nenavadno govoriti o spolnosti, kar potrjuje prvi del hipoteze. Zaradi odstopanja podatkov od drugega dela hipoteze, s katerim sem predvidela, da bo večina kinke ovrednotila kot tabu, je hipoteza le delno potrjena.

Hipoteza 1: DELNO POTRJENA

Hipoteza 2: Večina anketirancev s številnimi kinki ni seznanjena. Večina meni, da so s kinki najbolj seznanjeni mladi, in sicer moški.

Drugo hipotezo sem v anketi preverila z naslednjimi vprašanji:

9. *Za katere od naštetih kinkov ste že slišali?*
(hierarhija moči, soglasno nesoglasje, igra vlog, S&M, BDSM, degradacija, voajerizem)
10. *Kateri kink se vam zdi najbolj razširjen?*
11. *Ali se vam zdi, da so s kinki bolj seznanjeni moški ali ženske?*
12. *Ali se vam zdi, da so s kinki bolj seznanjeni homoseksualci ali heteroseksualci?*
13. *Ali se vam zdi, da so s kinki bolj seznanjeni mlajši ali starejši?*

Ker so od vseh naštetih kinkov anketiranci vse poznali v najmanj 51 %, ne drži, da z njimi niso seznanjeni, kar ovrže prvi del hipoteze. Najbolje poznajo igro vlog (91 %), takoj za njo pa hierarhijo moči (90 %). 49 % anketirancev ni slišalo za soglasno nesoglasje, kar je bilo pričakovano, mogoče celo v višjem odstotku.

5 % anketirancev se moški zdijo bolj seznanjeni s kinki kakor ženske. Tako moški kot ženske so tu izpostavili moške. 72 % anketirancev je odgovorilo, da naj bi bili s kinki bolj seznanjeni mlajši kot starejši. Tako so odgovorile tudi vse starostne skupine, z izjemo najstarejše, ki je menila, da so starejši bolj seznanjeni, in sicer za 10 %. Anonimna intervjuvanka se z rezultati ankete glede na spol ne strinja, saj meni, da so zaradi večje povezanosti s svojo spolnostjo ženske posledično bolj pripravljene prakticirati razne spolne prakse. Podobno je komentirala

tudi Maja Grintal, le da je ona izpostavila, da moški težje raziskujejo v spolnosti, saj so nanjo bolj kot ženske vezani z egom in identiteto, saj je bila v preteklosti spolnost nekaj, kar je bilo bolj vezano na užitek moškega.

Ker so rezultati pokazali, da so anketiranci v več kot polovičnem številu seznanjeni z vsemi naštetimi kinki, je prvi del hipoteze ovržen. Drugi del hipoteze, s katerim sem predvidela odgovore, da so s kinki bolj seznanjeni mladi moški, pa sem glede na rezultate potrdila.

Hipoteza 2: DELNO POTRJENA

Hipoteza 3: Večina anketirancev kinkov ni preizkusila v praksi.

Veljavnost tretje hipoteze sem preverila z vprašanjem 20: *Katere spolne prakse (kinke) ste preizkusili?*

Edini kink, ki so ga anketiranci večkrat preizkusili, in sicer v 52 %, je dominiranje, 35 % anketirancev ga prakticira pogosteje. Vse ostale navedene kinke (z izjemo podrejanja) je preizkusila največ tretjina posameznikov, in sicer BDSM. Vse ostale prakse so anketiranci preizkusili v veliko manjšem številu, najmanj voajerizem s skupkom vseh izkušenj (enkratnih ali večkratnih) v 10 %.

Čeprav me statistika ni presenetila, so odstotki anketirancev, ki kinke prakticirajo, precej nizki, še posebej, če se sklicujem na teoretični del, v katerem sem spoznala pozitivne učinke, ki jih imajo kinki na odnose in sežejo tudi izven spolnega življenja partnerjev. Zaradi različnih spolnih praks naj bi bile zveze močnejše, partnerji naj bi si bolj zaupali, kar sta potrdili tudi obe intervjuvanki. Maja Grintal je na vprašanje *Ali se vam zdi prakticiranje kinkov kot način popestritve spolnega življenja koristno* odgovorila, da poleg popestritve kinki predstavljajo tudi možnost odkrivanja in spoznavanja samega sebe. Anonimna intervjuvanka je na vprašanje *Zakaj se vam zdi, da so kinki koristni* odgovorila, da zdrava spolnost pomeni zdrav odnos. Navedla je raziskave, ki navajajo pozitivne učinke kinkov na odnos med partnerji ter na posameznika. Poleg tega sem tudi sama v teoriji odkrila številne razloge, zakaj takšna spolnost koristi. Z različnimi spolnimi praksami lahko posamezniki bolje spoznajo svoje telo ter svoje in partnerjeve želje, poleg tega pa obstajajo tudi načini, kako se lahko s prakticiranjem kinkov žrtev vrne v čas zlorabe in se na zdrav način z njo sooči s ponovnimi, varnejšimi in soglasnimi izkušnjami.

Glede na odgovore v anketi je razvidno, da večina anketirancev kinkov ne izvaja pogosteje oziroma jih večina niti ni preizkusila. Rezultati ankete hipotezo potrjujejo.

Hipoteza 3: POTRJENA

5 Zaključek

V teoretičnem delu naloge sem raziskala terminologijo ter opredelitve, ki so mi koristile pri nadaljnjem raziskovanju. Podatke sem dobila s številnimi internetnimi viri ter tremi knjižnimi. Iskanje virov, zlasti knjižnih, je bilo precej naporno. Zelo malo je literature, ki bi se osredotočala na teorijo spolnosti, še manj virov pa je na voljo v slovenskem prevodu. Tudi internetni viri so bili v večini, z izjemo par slovenskih člankov ali slovarjev, v angleščini. Mislim, da to pove veliko o (ne)progresivnosti slovenske družbe, zlasti če omenim, da so bili tisti viri, ki sem jih našla v slovenščini, večinoma napisani obsojajoče in so številne kinke navajali kot deviantne, kar v drugih virih ni bilo razvidno.

V empiričnem delu raziskovalne naloge sem z anketo ugotavljala poglede ljudi na spolnost in kinke. Z zbiranjem podatkov sem imela manj težav, kot sem pričakovala. Bala sem se, da ne bom zbrala dovolj odgovorov posameznih starostnih skupin, zlasti starejših. Sicer je število mladih res izrazito izstopalo, a sem hitro nabrala dovolj podatkov za razpravo.

Intervju, ki sem ga izvedla s svetovalko za intimo, spolnost in odnose, je pomagal osmisliti nekatere dele teorije, poleg tega pa je nudil pogled osebe, ki se s temo, ki sem jo raziskovala, strokovno ukvarja. Drugi intervju je bil izveden z anonimno sogovorko, ki kinke in spolnost vidi kot vsakdan in ne kot nekaj sramu vrednega. Pomagala mi je spoznati vidik nekoga, ki je sam včasih deležen kritik zaradi svoje spolne avtentičnosti. Oba intervjuja sta mi omogočila odkrit in sproščen pogovor o spolnosti, ki ga nisem navajena, in mi pomagala pri izdelavi empiričnega dela, ki ga ne gradi le statistika, temveč tudi občutki.

Mislim, da je temo spolnosti treba še raziskati, saj predstavlja pomemben del človekovega obstoja in mislim, da je vidik, ki ga imamo ljudje do spolnosti, zelo negativen. Nasploh se mi zdi, da smo ljudje prepolni predsodkov in zelo zaprti v meje, ki si jih postavimo sami. Tema, ki se mi zdi, da bi bila vredna dodatne raziskave, a je v moji nalogi nastopila le kot odgovor na eno vprašanje v anketi, je humor, vezan na spolnost. Zanimivo bi bilo izvedeti, zakaj se ljudje, ko jim je neprijetno, zelo hitro obrnejo na humor in kaj to pomeni za nadaljnjo stigmatizacijo spolnosti.

V teoretičnem delu sem razložila tudi nekaj dejstev o stigmatizaciji ter normalizaciji, a menim, da je to področje še premalo raziskano. Lahko bi se podrobneje raziskala spolnost v medijih in nasploh predstavitev spolnosti v človekovem življenju, tu pa mi takoj na pamet pade pornografija. V teoriji sem bežno omenila negativne vplive, ki jih ima pornografija na spolnost, in zdi se mi, da je o tej temi še ogromno za povedati. Zanimivo bi bilo raziskati kritike pornografije ter celotne industrije in njihove slabe vplive na spolno vzgojo. Lahko bi raziskali tudi pričakovanja, ki jih imajo mladi ob vstopu v prve odnose in pred prvim spolnim aktom, ter spremembe njihovih pričakovanj. Poleg teh odnosov bi lahko opazovali tudi romantične odnose in njihov preplet s spolnostjo ter njihovo medsebojno vplivanje. V teoretičnem delu ter tudi v intervjujih je izpostavljenih nekaj dejstev, da dobra spolnost lahko pripomore zvezi, zato menim, da bi morali temo spolnosti in kinke še raziskovati.

Zanimivo bi se bilo še dodatno poglobiti v posamezne kinke in jih raziskati tudi psihološko. V raziskovalni nalogi sem izpostavila nekaj najpogostejših kinkov in jim pripisala najpogostejši

vzrok nastanka – v večini izvirajo iz pomanjkanja v otroštvu. Če bi bilo to področje bolje raziskano, spolnost ne bi bila tako stigmatizirana, saj bi jo dojemali kot nekakšno kompenzacijsko tehniko.

Izraz, ki sem ga pri raziskovanju kinkov in spolnih praks večkrat zaseldila, je bil *sram*. Zdi se mi, da bi bilo zelo zanimivo raziskati, kako močno sram ovira posameznike, še zlasti v spolnosti, ki jo mnogo kultur vidi kot nekaj sramu vrednega. Zanima me tudi, kako bi se razmerje med kinkom kot tabujem ali kinkom kot izkušnjo spremenilo, če sram ne bi bil faktor. Mislim, da si mnogo ljudi ne upa pristopiti do svojih partnerjev in izraziti svojih želja, kar rezultira v stigmatizaciji spolnosti, ki bi morala biti stvar proste odločitve in vir dobrega počutja. Prav zato kinki v življenju mnogih ostajajo tabu in ne izkušnja. V teoriji sem navedla številne pozitivne posledice, ki jih lahko ima takšna spolnost na zvezo ter na posameznika v zvezi, a izgleda, da za mnoge moč tabuja nadvlada željo po izkušnji in možni izboljšavi. Lahko bi tudi raziskali, kako se navedene pozitivne posledice dejansko kažejo v življenju partnerjev, ki različne spolne prakse prakticirajo. Anonimna intervjuvanka mi je povedala, da se ji ti ljudje zdijo svobodnejši in zelo samosvoji. Zdi se mi, da bi različne spolne prakse vsakemu posamezniku koristile.

Med izdelavo raziskovalne naloge sem spoznala, da je v družbi preveč obsojanja in da si ustvarjamo predsodke o nekaterih stvareh le zato, ker nas je strah živeti izven okvirjev. Spolnost ne bi smela biti nekaj, kar nekomu nadene naziv glede na to, kaj dela in česa ne, ampak nekaj, kar nam pomaga stopiti v stik s svojim telesom in pri čemer uživamo. Očitno je, da kot družba napredujemo, zato podpiram vsak korak, ki nas približuje normalizaciji spolnosti, saj stigmatizacija nikoli ni tako črno-bela in za njo se skriva mnogo več. Stigmatizacija spolnosti je stigmatizacija avtentičnosti, radovednosti, spoznavanja in navsezadnje ljubezni, ki nam je nihče ne sme prepovedati.

6 *Viri in literatura*

Internetni viri

- Aaron, Michael (2018): Growing Up Kinky: Research Shows How Kink Identity Is Formed. Dostopno na: www.psychologytoday.com. Datum dostopa: 30. 5. 2018.
- Age Of Consent (2026): Legal ages of consent by country. Dostopno na: www.ageofconsent.net.
- A. K. (2023): Spekter asexualnosti: ko želje po spolnosti (skoraj) ni. Dostopno na: <https://vizita.is>. Datum dostopa: 25. 1. 2023.
- Alegasa, Leandro (2021): Kaj pomeni incest? Dostopno na: sl.alegsaonline.com. Datum dostopa: 20. 12. 2021.
- Benett, Theodore (2024): The Marginalization of Kink: Kinkphobia, Vanilla-Normativity and Kink-Normativity. Dostopno na: www.tandfonline.com. Datum dostopa: 19. 7. 2024.
- Cowhideandrubber (2020): The Rise of Kink in Mainstream Culture. Dostopno na: www.cowhideandrubber.com.
- Desai, Rajvi (2019): The Psychology of Sexual Kink. Dostopno na: www.theswaddle.com. Datum dostopa: 7. 8. 2019.
- Dom Eli (2025): BDSM: A Research-Based Exploration into Psychology, Sociology, and Psychiatry. Dostopno na: www.bdsmymblog.com. Datum dostopa: 9. 3. 2025.
- Gibbs, Jamie: How Do Sexual Kinks Develop? (2025) Understanding Desire Without Shame. Dostopno na: www.drjamie.com. Datum dostopa: 17. 8. 2025.
- Henigman, Urška (2019): Ali je pogovor o spolnosti danes največji tabu? Dostopno na: www.rtvsllo.si. Datum dostopa: 28. 8. 2019.
- Kelleher, Patrick (2025): All 65 countries where it's illegal to be LGBTQ+ in 2025, including the UAE and Mali. Dostopno na: www.thepinknews.com. Datum dostopa: 9. 7. 2025.
- Kelly, Stephen (2023): 10 Sexy Roleplay Ideas for Beginners. Dostopno na: <https://lynkpleasure.com>. Datum dostopa: 4. 10. 2023.
- Kohler, Christina (2024): What Is Role Play In Marriage? Dostopno na: <https://weddingsinathens.com>. Datum dostopa: 5. 5. 2025.
- Luna Somatic: Beginners Guide to Kink. Dostopno na: www.lunasomatic.com.
- MarriageScience (2026). Sexual Aftercare: Understanding Its Importance. Dostopno na: <https://marriagescience.com>. Datum dostopa: 8. 1. 2026.
- McKee, Adam in Bransford, Scott (2024): Fundamentals of sociology: Taboo – definition. Dostopno na: <https://docmckee.com>. Datum dostopa: 19. 9. 2024.
- Medicinski slovar (2020–2026): Kaj je pedofilija? Dostopno na: www.medicinskislovar.com.
- MMC RTV SLO (2014): Poliamorija: bi lahko ljubili več kot enega partnerja? Dostopno na: www.rtvsllo.si. Datum dostopa: 21. 9. 2014.
- Pham, Wayne (2026): Dominance vs. Submission: Behavioral Patterns Explained. Dostopno na: www.gaslightingcheck.com. Datum dostopa: 26. 1. 2026.

- Public Helath Nigeria (2023): Top 10 Sexual Taboos Worldwide. Dostopno na: www.publichealth.com.ng. Datum dostopa: 2. 10. 2023.
- Sanders, Olivia (2023): 10 Surprising Truths About Exhibitionists (You Won't Believe #5). Dostopno na: www.enotalone.com. Datum dostopa: 31. 7. 2023.
- Souther, Raleigh (2026): Sadist vs Masochist: Psychological Motivations Behind Pain-Seeking Behavior. Dostopno na: <https://mhcsanddiego.com>. Datum dostopa: 26. 2. 2026.
- Sprevatrop (2025): Reconnecting with your core desires. Dostopno na: www.sprevatrop.com. Datum dostopa: 15. 7. 2025.
- T. Muller, Robert (2021): When Stigma Gets in the Way of Kink. Dostopno na: www.psychologytoday.com. Datum dostopa: 20. 10. 2021.
- Trafimovich, Yury (2024): The Origins Of Kinks: Examining The Link Between Childhood Trauma And Unconventional Preferences. Dostopno na: <https://medshun.com>. Datum dostopa: 10. 4. 2024.
- Yvex: Sociology of kink. Dostopno na: [sociology of kink * area * intimacy](https://sociologyofkink.com)

Knjižni viri

- Bernik, Ivan in Klavs, Irena (2011): Spolno življenje v Sloveniji. Maribor: Aristej.
- Friday, Nancy (1992): Moj skrivni vrtiček: ženske seksualne fantazije. Ljubljana: Krt.
- Giddens, Anthony (2000): Preobrazba intimnosti: spolnost, ljubezen in erotika v sodobnih družbah. Ljubljana: **cf.*

7 *Priloge*

7.1 Anketni vprašalnik

Pozdravljeni!

Sem Alina Urbanc, dijakinja I. gimnazije v Celju. Pri sociologiji delam maturitetno seminarsko nalogo o kinkih (neobičajnih spolnih praksah). Prosim, da si vzamete nekaj časa in rešite anketo. Prosim tudi, da kljub nevsakdanji temi odgovarjate kar se da resno in iskreno. Vsi odgovori so anonimni, anketa pa je seveda prostovoljna. Odgovori mi bodo pomagali pri širšem razumevanju odnosa ljudi do izbrane teme. Anketa je namenjena polnoletnim anketirancem.

1. Starostna skupina

- ☐ 18–25
- ☐ 26–35
- ☐ 36–45
- ☐ 46+

2. Spol

- ☐ ženska
- ☐ moški
- ☐ drugo

3. Spolna usmerjenost

- ☐ heteroseksualna (= spolna nagnjenost do oseb nasprotnega spola)
- ☐ biseksualna (= spolna nagnjenost do obeh spolov)
- ☐ homoseksualna (= spolna nagnjenost do oseb istega spola)
- ☐ Se ne opredeljujem.
- ☐ Drugo: _____

4. Ali ste spolno aktivni?

- ☐ Da.
- ☐ Ne.
- ☐ Ne želim odgovoriti.

5. Kako pogosti so v vašem vsakodnevnom življenju pogovori o spolnosti?

- ☐ Zelo pogosti.
- ☐ Pogosti.
- ☐ Redki.
- ☐ Zelo redki.
- ☐ Nimam jih.

6. S kom se najpogosteje pogovarjate o spolnosti?

- ☐ S svojimi partnerji.
- ☐ S prijatelji.
- ☐ Z družino.
- ☐ O spolnosti se ne pogovarjam.

7. Zakaj se pogovarjate o spolnosti?

- ☐ Tema je človeška, zato so takšni pogovori normalni.
- ☐ Takšni pogovori so pomembni in koristni.
- ☐ Tema je zanimiva.
- ☐ Tema je smešna.
- ☐ O spolnosti se ne pogovarjam.

8. Če ste na vprašanja 5, 6 in 7 odgovorili z *O spolnosti se ne pogovarjam*, zakaj ne?

- ☐ Tema je tabu in se o njej ni normalno pogovarjati.
- ☐ Takšni pogovori so neprijetni.
- ☐ Tema je zasebna.
- ☐ Nimam nikogar, s katerim bi se o temi pogovarjal.
- ☐ Odgovoril/-a sem drugače.

9. Za katere od naštetih kinkov ste že slišali?

	DA	NE
Hierarhija moči (podrejanje in dominiranje)	☐	☐
Soglasno nesoglasje (CNC/consensual non-consent) = spolni akti, ki posnemajo nesoglasje v spolni odnos	☐	☐
Igra vlog (role play)	☐	☐
S&M (sadizem in mazohizem)	☐	☐
BDSM (vezanje, kaznovanje, podrejanje, mazohizem)	☐	☐
Degradacija	☐	☐
Voajerizem = nagnjenje k uživanju ob opazovanju spolnih odnosov drugih	☐	☐

10. Kateri kink se vam zdi najbolj razširjen?

- ☐ hierarhija moči (podrejanje in dominiranje)
- ☐ soglasno nesoglasje (CNC/consensual non-consent)
- ☐ igra vlog (role play)
- ☐ S&M (sadizem in mazohizem)
- ☐ BDSM (vezanje, kaznovanje, podrejanje, mazohizem)
- ☐ degradacija
- ☐ voajerizem

11. Kdo je po vašem mnenju bolj seznanjen s kinki?

- ☐ moški
- ☐ ženske

12. Kdo je po vašem mnenju bolj seznanjen s kinki?

- ☐ heteroseksualci
- ☐ homoseksualci

13. Kdo je po vašem mnenju bolj seznanjen s kinki?

- ☐ Stari od 18 do 30 let.
- ☐ Starejši od 30 let.

14. Ali se vam zdijo kinki tabu tema?

- ☐ Da.
- ☐ Ne.

15. Zakaj ste tako odgovorili na 14. vprašanje?

16. Kako pogosto se s svojim/-i partnerjem/-ji pogovarjate o spolnosti?

- ☐ Zelo pogosto.
- ☐ Pogosto.
- ☐ Redko.
- ☐ Zelo redko.
- ☐ Nikoli.

17. Na kaj se najpogosteje nanašajo vaši pogovori o spolnosti?

- ☐ Na pretekle izkušnje.
- ☐ Na želje in fantazije.
- ☐ Nimam takšnih pogovorov.
- ☐ Drugo: _____

18. Kakšno je počutje ob takšnih pogovorih?

- ☐ Sproščeno.
- ☐ Neprijetno.
- ☐ Nimam takšnih pogovorov.
- ☐ Drugo: _____

19. Kako pogosto s partnerjem/-ji poskušate nove stvari v spolnosti?

- ☐ Pogosto.
- ☐ Redko.
- ☐ Nikoli.

20. Katere spolne prakse (kinke) ste preizkusili?

	Nikoli	Enkrat	Večkrat
Podrejanje	☐	☐	☐
Dominiranje	☐	☐	☐
Igra vlog (role play)	☐	☐	☐
S&M (sadizem in mazohizem)	☐	☐	☐
BDSM (vezanje, kaznovanje, podrejanje, mazohizem)	☐	☐	☐
Degradacija	☐	☐	☐
Voajerizem	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐

21. Ali je bila izkušnja kinka pozitivna ali negativna?

- ☐ Pozitivna.
- ☐ Negativna.
- ☐ Nimam takšne izkušnje.

7.2 Vprašanja za Majo Grintal

1. Kaj je pri strankah glavni razlog za obisk svetovalke za spolnost in intimo?
2. Kaj je razlika med kinkom in fetišem in kam spada zgolj fantazija?
3. Kako pogosto ljudje prakticirajo fantazije in ali je to po navadi pozitivna izkušnja?
4. Kateri kinki se vam zdijo najbolj razširjeni?
5. Ali se vam zdi, da katera demografska skupina (spol, spolna usmerjenost, starost) izstopa glede na število obiskov?
6. Kdo se vam zdi najbolj pripravljen, da bi se pogovarjal in sprejemal nasvete?
7. Kako pomemben se vam zdi pogovor o spolnosti z družinskimi člani?
8. Ali se vam zdi, da zveza lahko funkcionira enako dobro, če ni pogovorov o spolnosti oziroma če spolnost ni del odnosa?
9. Ali se vam zdi prakticiranje kinkov kot način popestritve spolnega življenja koristno?
10. Kje je meja, da kink postane nekaj deviantnega?
11. Ali se vam zdi, da bi moralo biti več govora o kinkih in o vidikih spolnosti, ki preko bioloških prvin segajo že v družbene?
12. Kako se razlikujejo pogledi mladih in starejših na spolnost?

7.3 Vprašanja za anonimno intervjuvanko

1. Ali opazite razliko med pogovorom o spolnosti z nekom, ki v spolnosti išče večji užitek (na primer s kinki), kot s tistimi, ki ga ne?
2. Ali se vam zdi, da večini kinki predstavljajo tabu?
3. Kako se seznanjate s kinki in kako pogosto prakticirate nove kinke?
4. Kdo se vam zdi s kinki najbolj seznanjen glede na spol, spolno usmerjenost in starost?
5. Kaj je najnujnejše pri prakticiranju kinkov?
6. Zakaj se vam zdi, da so kinki koristni?